

ROBERT R.
McCAMMON

SMRT
PŘED ÚSVITEM

Z temnoty jsi vzešel a v temnotu se obrátíš

SMRT PŘED ÚSVITEM

Boy's Life

Copyright © 1991 by Robert R. McCammon All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © David Petru, 2023

Cover © Adéla Korbelařová, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3235-7 (pdf)

ROBERT R.
McCAMMON

SMRT
PŘED ÚSVITEM

preložil David Petru

F~~OX~~B~~OOKS~~S

Obsah

ČÁST PRVNÍ

Odstíny jara

11

1	Před úsvitem	13
2	Dolů do tmy	28
3	Vetřelec	34
4	Velikonoční vosy	52
5	Mrtvé kolo	68
6	Mojžíš přichází na návštěvu	80
7	Pozvání k Dámě	98

ČÁST DRUHÁ

Léto ďáblů a andělů

117

1	Poslední školní den	119
2	Drby u holiče	129
3	Kluk a míček	139
4	I Get Around	156
5	Vítej, Lucifere	168
6	Nemova máma a týden s Jaybirdem	177
7	Táboření v lese	201
8	Chile Willowová	220
9	Léto se chýlí ke konci	232

ČÁST TŘETÍ

Planoucí podzim 239

1	Klobouk se zeleným pírkem	241
2	Kouzelná skříňka	256
3	Večeře s Vernonem	268
4	Hněv Pěti hromů	286
5	Případ č. 3432	299
6	Mrtvý za volantem	316
7	Pravé poledne v Zephyru	328
8	Ze ztraceného světa	349

ČÁST ČTVRTÁ

Studená pravda zimy 373

1	Osamělý poutník	374
2	Víra	393
3	Střípky obrazu	414
4	Hrad pana Moultryho	425
5	Šestnáct kapek krve	447
6	Neznámý mezi námi	463

ČÁST PÁTÁ

Zephyr dnes 487

	Doslov (předmluva k vydání z roku 2008)	502
	Ediční poznámka	507
	Poděkování	508

*My lítali jak větroplaši,
kam jiný jít se bál.
Před námi v hloubi lesů temných
i démon na útěk se dal.
Skrze dna láhví koukali jsme,
kdo z nás dohlédne dál.
Do toho světa magického,
tam autem by ses nedostal.*

*Psi naši byli naši bratři,
kola zas rakety.
Ke hvězdám na nich létali jsme,
na Mars dělali výlety.
Jak Tarzan uměli jsme skákat,
Zorrův tasili kord,
z Bonda na Herkula se změnit,
to byl náš oblíbený sport.*

*Budoucnost naše pro nás byla
zem velmi vzdálená,
kde máma s tátou nezestárli
a čas na nikom není znát.
Život jsme naplnili smíchem,
štěstím bez záruky.
Dnes ze zrcadla muž sem hledí,
ta knížka je však pro kluky.*

Než se do toho pustíme, chci vám povědět několik důležitých věcí.

Všechno jsem to přežil. To je jeden z problémů vyprávění v první osobě. Čtenář předem ví, že vypravěče nic nezabilo. Takže ať už se mi stane cokoli – ať už se mi *stalo* cokoli –, můžete počítat s tím, že to celé přežiju, a jestli jsem si z toho taky něco odnesl, to už uvidíte sami.

Možná si na některých místech budete říkat: „Tak moment, jak může vědět, že se tohleto stalo nebo že tenhle člověk udělal to či ono, když u toho vůbec nebyl?“ Odpověď zní, že jsem se ledacos dozvěděl později, takže jsem si některé mezery mohl vyplnit zpětně, nebo si přinejmenším domyslet, co se tehdy nejspíš stalo, případně co se mělo stát, i když se to možná nestalo.

Narodil jsem se v červenci 1952. Brzy mi bude čtyřicet. Panečku, to už je docela věk, co? Rozhodně nejsem, jak uváděli moji recenzenti, „nadějný mladý talent“. Jsem zkrátka to, co jsem. Píšu už od základy a příběhy jsem si vymýšlel dávno předtím, než jsem vůbec sám rozuměl tomu, co to vlastně dělám. Od roku 1978 jsem publikovaný autor. Nebo „spisovatel“? Autor šestákových románů? Nebo snad „romanopisec“? Jedno je jisté: než mi někdo vydal knihu s tvrdým hřbetem, musel jsem si nejdřív takový hřbet vypěstovat sám. Snášel jsem kopance a úsměvem odměňoval laskavosti stejně jako každý z nás, každý z té početné lidské rodiny v tomhle našem rotujícím domově. Do vínku jsem dostal zvláštní dar: umím vytvářet postavy a celé světy z čiré fantazie. Autor? Spisovatel?

Co takhle vypravěč?

Chtěl jsem svoje vzpomínky přenést na papír, abych si je uchoval. Víte, já věřím na kouzla a magii. Narodil jsem se a vyrostl v kouzelné

době, v kouzelném městě, mezi lidmi nadanými magickými schopnostmi. No jo, skoro nikdo jiný si to neuvědomoval – že žijeme v kouzelné pavučině, propojeni stříbřitými vlákny náhod a okolností. Ale já to věděl od začátku. Když mi bylo dvanáct, byl svět mojí kouzelnou lucernou, díky jejíž přízračné zelené záři jsem viděl do minulosti, přítomnosti i budoucnosti. Vy jste to nejspíš dělali taky; jen si na to nevpomínáte. Podle mě je to totiž takhle: na začátku umíme čarovat všichni. Při narození v sobě všichni máme vichřice, lesní požáry a komety. Při narození všichni umíme zpívat ptákům, číst v oblacích a rozpoznat svůj osud v zrnkách písku. Jenže pak nám celou tuhle sbírku kouzel vymýtí z duše vzdělání. S přispěním církve a výprasků. Dospělí nám ji vymyjí a vyčešou z hlavy. Pořád nám kladou na srdce, ať sekáme dobrotu a nevyvádíme neplechty. Pořád nám opakují, ať se chováme, jak se na náš věk sluší a patří. Pořád nám říkají, že už přece nejsme malí. A víte, proč nám to říkají? Protože mají strach z naší nespoutanosti a našeho mládí a protože kouzla, která známe, v nich probouzejí zármutek a stud z toho, co v sobě oni sami nechali odumřít.

Jenže jakmile to v sobě jednou zadusíte, už to nikdy nedokážete vkřísit. Dobře, možná na pár vteřin. Na pár vteřin poznání a vzpomínek. Když se lidi rozbřečí v kině, nejspíš se v tom setmělém sále na prchavý okamžik dotkli onoho zlatého jezírka magie. Pak zase vyjdou ven do ostrého denního světla logiky a rozumu, to jezírko vyschne a v nich zůstane jen neurčitý pocit smutku a oni nevědí proč. Kdykoli nějaká písnička probudí zapadlou vzpomínku, kdykoli částečky prachu tančící ve sloupci slunečních paprsků odvedou vaši pozornost od světa, kdykoli uslyšíte vlak uhánějící v dálce nocí a napadne vás, kam asi jede, ve všech takových chvílích vystupujete mimo hranice toho, kdo jste a kde jste. Na kratičký okamžik se ocitnete v říši kouzel. Tak to podle mě je.

Je nevyhnutelnou součástí života, že se s každým rokem víc a víc vzdalujeme oné podstatě, se kterou jsme se narodili. Postupně na svá bedra nabíráme břemena, z nichž některá jsou dobrá, a jiná ne. Prožíváme všelijaké věci. Umírají nám blízcí. Někdo nabourá v autě a skončí jako mrzák. Lidé z toho či onoho důvodu scházejí z cesty. V tomhle světě plném šílených labyrintů se to přihodí raz dva. Život sám dělá všechno pro to, aby nás o vzpomínky na onu magii připravil. Vůbec si neuvědomíte, že se to děje, dokud vás jednoho dne nepřepadne pocit, že jste něco ztratili, ale pořádně nevíte, co to bylo. Jako když se usmějete na hezkou holku a ona reaguje s naprosto vážnou tváří. Nevíte proč, ale prostě se to stane.

Vzpomínky na to, kým jsem byl a kde jsem žil, jsou pro mě důležité. Do značné míry z nich totiž vyplyne, kým budu, až se moje cesta uzavře. Jestli mám ještě někdy něco vyčarovat, potřebuju si ta kouzla pamatovat a znát je. A teď o nich chci povědět vám.

Jmenuju se Cory Jay Mackenson. Narodil jsem se v městečku zvaném Zephyr, které leží v jižní Alabamě. Nikdy tam nebyla moc velká zima ani moc velké horko. Podél ulic rostly rozložité, stinné duby a rodinné domky měly verandy a v oknech sítě proti hmyzu. Byl tam park se dvěma baseballovými hřišti, jedním pro děti a jedním pro dospělé. Byl tam veřejný bazén s krásně modrou a průzračnou vodou, na jehož hlubším konci se děti potápěly pro drobáky. Na Den nezávislosti jsme vždycky grilovali a na konci léta se konala literární soutěž. Když mi bylo dvanáct, v roce 1964, žilo v Zephyru asi patnáct set lidí. Byla tam restaurace Jasná hvězda, Woolworthův jednotkový obchod a samoobsluha Piggly-Wiggly. V lese u státní silnice číslo deset byl zastrčený vykřičený dům. Ne každá rodina měla televizi. V našem okrese byl zakázaný prodej alkoholu, takže se tu dařilo nelegálním domácím palírnám. Vedly tudy silnice na jih, na sever, na východ i na západ a v noci městem projížděl nákladní vlak do Birminghamu, po němž ve vzduchu zůstával pach ožehnutého železa. V Zephyru byly čtyři kostely, základní škola a na Poulter Hillu se rozkládal hřbitov. Nedaleko odtud bylo jezero tak hluboké, že klidně mohlo být bezedné. Moje rodné město bylo plné hrdinů i padouchů, poctivých lidí, kteří znali krásu pravdy, i těch, kterým krásnější připadala lež. Zkrátka moje rodné město se nejspíš hodně podobalo tomu vašemu.

Jenže v Zephyru se děly zvláštní věci. Za měsíčku se tu procházeli duchové. Vylézali ze zatravněného hřbitova, postávali na vršku a vyprávěli si o starých časech, kdy coca-cola vážně měla říz a kdy se ještě dal rozeznat demokrat od republikána. Víím to. Slyšel jsem je na vlastní uši. Vítr v Zephyru profukoval sítěmi proti hmyzu, přinášel sladkou vůni zimolezu a probouzel lásku, zatímco klikaté modré blesky bušily do země a probouzely nenávist. Zažívali jsme vichřice i sucha a řeka za městem měla nepříjemný zvyk vylévat se z břehů. Když mi bylo pět, vyplavila jarní povodeň do ulic hady. Pak se na Zephyr jako temná smršť snesly stovky jestřábů, aby je pochytili do svých vražedných zobáků, a řeka se jako zpráskaný pes vrátila do původního koryta. Potom jako na povel vyšlo slunce a z krví potřísněných střech začala stoupat pára.

Žila u nás temná královna, které bylo sto šest let. Žil u nás pistolník, který kdysi při přestřelce u O. K. Corralu zachránil život Wyattu

Earpovi. V řece za městem se skrývala nestvůra a nedaleké jezero střežilo své vlastní tajemství. V noci strašil jeden duch i na silnici, kde se vozil v černém dragsteru s hořící kapotou. Byl u nás jeden Gabriel, jeden Lucifer a taky rebel, který vstal z mrtvých. Měli jsme ve městě mimozemšťana, kluka s dokonalou rukou a na Merchants Street jednou řádil dinosaur.

Bylo to místo plné magie.

A já v sobě nosím vzpomínky na život, který jsem jako kluk v tomhle kouzelném světě prožil.

Vzpomínám si na to.

A chci vám o tom vyprávět.

ČÁST PRVNÍ

ODSTÍNY JARA

*Před úsvitem – Dolů do tmy – Vetřelec – Velikonoční vosy – Mrtvé kolo –
Mojžíš přichází na návštěvu – Pozvání k Dámě*

1

PŘED ÚSVITEM

„Cory? Vstávej, synku. Už je čas.“

Nechal jsem se vytáhnout z temné jeskyně spánku, otevřel jsem oči a podíval se na něj. Byl už oblečený v tmavě hnědé uniformě, která měla přes náprsní kapsu bílými písmeny vyvedené jeho jméno: Tom. Ve vzduchu voněla vajíčka se slaninou a v kuchyni tiše hrálo rádio. Navíc tam rachotila pánev a cinkaly skleničky; máma byla ve svém živlu a pohybovala se v něm se stejnou jistotou, s jakou pstruh pluje vodním proudem. „Už je čas,“ zopakoval táta, rozsvítil moji noční lampičku a já do ní oslepeně mžoural, zatímco mi v mozku bledly poslední obrazy ze snu.

Slunce ještě nevyšlo. Byla půlka března a v korunách stromů za oknem fičel studený vítr. Když jsem položil dlaň na sklo, zřetelně jsem ho cítil. Máma nejspíš uviděla, že si táta jde pro kafe, a z toho pochopila, že už jsem vzhůru, protože pustila rádio o něco hlasitěji, aby slyšela předpověď počasí. Před pár dny se ohlásilo jaro, jenže letošní zima měla ostré zuby a drápy a držela se jižní Alabamy jako bílá kočka. Sníh nenapadl – u nás nepadal skoro nikdy –, zato severní vítr dul z plic na pólu pořádnou silou.

„Tlustý svetr!“ zavolala máma. „Slyšíš?“

„Slyším!“ odpověděl jsem a vyndal ze skříně tlustý zelený svetr.

Tak tohle je můj pokoj, ozářený žlutým světlem lampičky a prostoupený hučením radiátoru: indiánský koberec rudý jako Cochisova krev, psací stůl se sedmi tajnými šuplíky, křeslo potažené látkou stejně sametově modročernou jako Batmanův plášť, akvárium s rybičkami

tak bledými, že je vidět, jak jim tluče srdce, výše zmíněná šatní skříň polepená potisky z modelů letadel od Revellu, postel s prošivanou dekou od nějaké příbuzné Jeffersona Davise, skříňka a poličky. A ne ledajaké poličky! Hotová pokladnice. Je na nich ve štosech naskládané celé moje já: stovky komiksů – Liga spravedlnosti, Flash, Green Lantern, Batman, Spirit, Blackhawk, seržant Rock, Aquaman a Fantastická čtyřka. Jsou tu časopisy pro kluky, desítky čísel *Slavných příšer stříbrného plátna*, *Bijáků* a *Populární mechaniky*. Je tu žlutá hora *National Geographic* a já se musím začervenat a přiznat, že naprosto přesně vím, ve kterých číslech jsou fotky z Afriky.

Poličky se táhnou kilometry daleko. V zavařovací sklenici se blyští moje sbírka skleněnek. Vysušená cikáda čeká, až si v létě zase zazpívá. Tuhle je moje hvízdající jo-jo, které má teď přetržený provázek a táta ho musí opravit. Můj sešitek se vzorky kvalitních látek, který jsem dostal od pana Parlowa z obchodu s pánskou módou. Děláme z těch látek koberce do letadýlek a z kartonu vystříhujeme sedadla. Moje stříbrná kulka, kterou ukul sám Osamělý jezdec pro lovce vlkodlaků. Můj knoflík z občanské války, který bouře u Shilohu utrhla z konfederáční uniformy. Můj gumový nůž k zapichování zabijáckých krokodýlů ve vaně. Moje kanadské mince, ohlazené jako severní pláň. Jsem neuvěřitelný boháč.

„Snídaně je na stole!“ zavolala máma. Honem jsem si zapnul svetr – byl ve stejném odstínu zelené jako roztržená košile seržanta Rocka. Džíny jsem měl na kolenou samou záplatu a každou z nich jsem bral jako odznak odvahy připomínající nějaké střetnutí s ostnatým drátem nebo šterkem. Moje flanelka byla tak rudá, že by omráčila i býka. Ponožky bílé jako holubičí křídla a kecky černé jako půlnoc. Máma byla barvoslepá a táta by si klidně oblékl dvě různě kostkované látky najednou a myslel by si, že mu to ladí. Nemusel jsem si s ničím dělat hlavu.

Je to zvláštní, že někdy při pohledu na lidi, kteří vás přivedli na svět, úplně zřetelně vidíte sami sebe. Uvědomíte si, že každý člověk je vlastně takový přírodní kompromis. Já měl máminu drobnou postavu a její vlnité tmavě hnědé vlasy, ale po tátovi modré oči a orlí nos. Měl jsem máminy ruce – „ruce umělce“, říkala mi, když jsem hudroval na své tenké a dlouhé prsty – a tátovo husté obočí a důlek na bradě. Přál jsem si, abych někdy večer usnul a ráno se probudil jako pořádný chlapácký chlap, jako Stuart Whitman v seriálu *Neúplatný* nebo Clint Walker v *Cheyenne*. Ve skutečnosti jsem totiž byl hubený, nemotorný kluk, průměrně vysoký a s tuctovým obličejem,

a kdybych zavřel oči a zadržel dech, snadno bych splynul s tapetou. Ve svých představách jsem ale společně s kovboji a detektivy, kteří nás každý večer navštěvovali na televizní obrazovce, pronásledoval zloduchy, v lese za naším domem jsem pomáhal Tarzanovi svolávat lvy nebo jsem v samotářské válce střílel nacisty. Měl jsem malou partu kamarádů, kam patřili Johnny Wilson, Davy Ray Callan a Ben Sears, ale jinak nemůžu říct, že bych byl kdovíjak oblíbený. Při hovoru jsem občas znervózněl a pletl se mi jazyk, proto jsem obvykle radši mlčel. Moji kámoši byli stejně velcí jako já, zhruba stejně staří a měli podobnou povahu; vyhýbali jsme se všemu, co jsme nedokázali přeprat – a všichni jsme byli dost mizerní rváči.

Odtud podle mě vzešlo to moje psaní. Bylo to v podstatě určité „napravování“ okolností, formování světa do podoby, jakou by správně měl, kdyby Bůh nešilhal a neměl křivé zuby. Ve skutečném světě jsem neměl žádnou moc; zato v tom svém jsem byl nespoutaný Herkules.

A jednu věc jsem najisto podědil po svém dědovi z tátovy strany, Jaybirdovi: jeho zvědavost a zájem o svět. Bylo mu šestasedmdesát a měl pěkně prořízlou pusou, byl vyschlý jako sušená švestka, ale věčně se potuloval po lesích v okolí svého statku. Nosil domů věci, ze kterých babičku Sáru nejednou málem kleplo: hadí kůže, prázdná sršní hnízda, dokonce mršiny zvířat. Ty pokaždé rozpáral zavírákem, aby si je mohl prohlédnout uvnitř, postupně z nich vyndával orgány a pokládal je na noviny. Jednou pověsil na strom mrtvou ropuchu a zavolal mě, ať se s ním jdu dívat, jak ji žerou mouchy. Jindy přitáhl plátěný pytel plný listů, vysypal ho v předsíni a list po listu pak zkoumal pod lupou a do poznámkového bloku, kterých měl doma stovky, si zapisoval, jaké jsou mezi nimi rozdíly. Sbíral nedopalky doutníků a vyschlé chuchvalce žvýkacího tabáku a uchovával je ve skleněných lahvičkách. Vydržel celé hodiny sedět ve tmě a pozorovat měsíc.

Možná byl blázen. Možná jsme zvyklí říkat blázen každému, kdo si v sobě uchová trochu magie i poté, co vyroste z dětských let. Děda Jaybird mi četl nedělní komiksy a vyprávěl mi o strašidelném domě ve své rodné vesničce. Někdy se sice choval podle, hloupě a malicherně, ale zapálil ve mně plamínek úžasu a já díky tomuhle světýlku viděl daleko za hranice Zephyru.

Toho rána před úsvitem, když jsem seděl s tátou a mámou u snídaně v našem domku v Hilltop Street, se psal rok 1964. Ve vzduchu visely velké změny, o kterých jsem zatím neměl nejmenší tušení. V tu chvíli jsem myslel jen na to, že si chci dát ještě jednu sklenici

pomerančového džusu a že budu chvíli pomáhat tátovi, než mě odveze do školy. A tak když jsme dojedli a sklídili nádoby a když jsem se vyšel do studeného rána pozdravit s Rebelem a otevřel mu psí konzervu, dala máma mně i tátovi pusu, natáhl jsem si flísovou bundu, vzal si školní tašku a vyrazili jsme starým kašalajícím pickupem. Rebel, vysvobozený ze své ohrádky na zahradě, nás kus cesty vyprovázel, ale za křižovatkou se Shawson Street se ocitl na území Ramseyovic dobrmana Bodoga a za ustavičného štěkotu zahájil strategický ústup.

To už se před námi vynořil Zephyr, ulice ztichlé, ponořené do snů, na obloze nad nimi bílý srpek měsíce.

V několika oknech už se svítilo, ale nebylo jich mnoho. Ještě neodbila ani pátá. Odraz měsíce se třpytil v lenivém zákrutu řeky Tecumseh, a jestli tam zrovna někde plaval Mojžíš, pak nejspíš až u dna, kde se kožovitým břichem otíral o bahno. Stromy lemující zephyrské ulice byly zatím bez listů a jejich větve se kývaly ve větru. Ze semaforů na všech čtyřech důležitých křižovatkách ve městě blikala v jednotném rytmu oranžová. Na východě se nad širokým korytem řeky klenul kamenný most se zádušnými chrličy. Povídal se, že chrliče, vytesané na počátku dvacátých let, mají tváře několika konfedačních generálů, svým způsobem padlých andělů. Na západě se do zalesněných kopců vplétala mezistátní silnice směřující k dalším městům. Na severu procházela čtvrtí Bruton, kde žili všichni černoši, železniční trať. A na jihu se rozkládal veřejný park, kde bylo natrvalo umístěné pódium a v trávníku vyznačená dvě baseballová hřiště. Park nesl jméno po zakladateli města Cliffordu Grayi Hainesovi a stála v něm jeho socha, která ho zpodobňovala usazeného na velkém kameni, s podepřenou bradou. Táta říkal, že to vypadá, jako kdyby měl Clifford věčně zácpu a nemohl si ani ulevit, ani vstát z mísy. O kus dál na jihu opouštěla hranice Zephyru silnice číslo deset a vinula se jako černý ploskolebec podél bažinatých lesů, stanoviště pro obytné přívěsy a Saxonova jezera, které se svažovalo do neznámých hlubin.

Táta odbočil na Merchants Street a vjeli jsme do centra, zaplněného převážně obchody. Na hlavní ulici s chodníky po obou stranách bylo Dollarovo holičství, dále pánská móda, železářství nabízející zároveň krmivo pro zvířata, samoobsluha Piggly-Wiggly, Woolworthův jednotkový obchod, kino Lyra a další lákadla. Vlastně žádný velký zázrak; stačilo za jízdy párkrát mrknout, a všechno bylo za vámi. Pak táta přešel koleje a po dalších třech kilometrech zahrnul do brány, nad níž visela cedule: *MLÉKÁRNA ZELENÁ LOUKA*. U nakládací rampy už

stály připravené mlékařské vozy a vládl tu čilý ruch, protože mlékárna otevírala časně. Každý mlékař měl svoji přidělenou trasu.

Někdy, když tátu čekalo obzvlášť náročné ráno, mě poprosil, ať mu s rozvozem pomůžu. Měl jsem to ranní ticho a klid rád. Svět před úsvitem se mi líbil. Bavilo mě zjišťovat, co si různí lidé v mlékárně objednávají. Nevím proč; možná se ve mně probouzela ta zvědavost zděděná po dědovi Jaybirdovi.

Táta s předákem panem Bowersem, což byl velký chlap ostríhaný na ježka, zkontrolovali seznam a pak jsme spolu začali nakládat. Nejdřív láhve mléka, potom plata čerstvých vajec, kyblíčky tvarohu a speciální bramborové a fazolové saláty Zelená louka. Všechno bylo ještě studené z chladírny, na láhvích se pod světly nakládací rampy třpytila jinovatka. Na papírových uzávěrech byl obličej usmívajícího se mlékaře a nápis: *Pro vás to nejlepší!* Zatímco jsme pracovali, přišel k nám znovu pan Bowers, tužku za uchem a podložku na psaní ve svěšené ruce u boku, a chvíli nás pozoroval.

„Co říkáš, Cory, nechtěl bys jednou taky dělat mlékaře?“ zeptal se mě a já odpověděl, že možná jo. „Mlékaři budou potřeba vždycky,“ pokračoval pan Bowers. „Nemám pravdu, Tome?“

„Jasná věc,“ přisvědčil táta; to byla jeho univerzální fráze, kterou používal, kdykoli poslouchal jen na půl ucha.

„Až ti bude osmnáct, hlas se u nás,“ řekl mi pan Bowers. „My se o tebe postaráme.“ Plácl mě do zad, až mi málem zacvakaly zuby, a zarachotily láhve v přepravce, kterou jsem právě nesl.

Pak táta usedl za velký paprskový volant, já zaujal místo vedle něj, on otočil klíčkem, motor naskočil a my mohli se svým mléčným nákladem vycouvat od rampy. Před námi klesal měsíc a na cípech noci visely poslední hvězdy.

„To není špatný nápad, ne?“ zeptal se táta. „Dělat mlékaře. Líbilo by se ti to?“

„Jo, je to zábava,“ přikývl jsem.

„No, to moc není. Docela to ujde, ale žádná práce není zábava, když ji musíš dělat každý den. My jsme se vlastně zatím moc nebavili o tom, co bys chtěl jednou dělat, vid?“

„Zatím ne.“

„No, podle mě by ses neměl rozhodovat podle toho, co dělám já. Já jsem taky od malička netoužil dělat zrovna tohle. Děda Jaybird si přál, abych šel do zemědělství jako on. Babička Sára ze mě chtěla mít doktora. Dovedeš si to představit?“ Podíval se na mě a usmál se. „Já, a doktor! Doktor Tom! Kdepak, to nebylo pro mě.“

„A čím jsi jako kluk chtěl být?“ zajímal jsem se.

Táta se na chvíli odmlčel. Vypadalo to, že o té otázce usilovně přemýšlí. Napadlo mě, že se ho na to možná ještě nikdo nikdy nezeptal. Dospěláckýma rukama svíral volant a upřeně pozoroval světla reflektorů na vozovce před námi. Potom řekl: „Chtěl jsem být první člověk na Venuši. Nebo jezdec rodea. Nebo ten chlápek, co se podívá na prázdný pozemek a v duchu vidí dům, který tam jednou bude stát, do všech detailů, do posledního hřebíku a střešní tašky. Nebo detektiv.“ Tiše se zasmál. „Jenže v mlékárně potřebovali dalšího mlékaře, a tak jsem skončil tady.“

„Já bych se docela rád stal závodníkem,“ řekl jsem. Táta mě někdy bral na závody aut na okruhu u Barnesboro – seděli jsme na tribuně, jedli párky v rohlíku a sledovali, jak při nárazech plechu na plech srší jiskry. „Detektiv by mě taky bavil. Mohl bych řešit záhady a tak. Jako Sherlock Holmes.“

„Jo, to by bylo fajn,“ souhlasil táta. „Člověk ale nikdy neví, jak se to nakonec všechno vyvrbí, s tím se nedá nic dělat. Někam míříš, letíš rovně jako šíp a pak tě těsně před cílem strhne vítr. Myslím, že neznám nikoho, kdo by se vážně stal tím, kým ve tvých letech toužil být.“

„Já bych chtěl být každým na světě,“ prohlásil jsem. „Chtěl bych žít milionkrát.“

„No, to by bylo parádní kouzlo, co?“ Táta moudře pokýval hlavou a pak ukázal prstem. „Tamhle je naše první zastávka.“

V tom domě určitě měli děti, protože vedle dvou litrů obyčejného mléka si objednali ještě dva litry čokoládového. Pak jsme vyrazili dál a projížděli ulicemi, kde byl slyšet jen vítr a ranní štěkot psů, až na Shantuck Street, kam jsme někomu, kdo si zjevně potrpěl na kyselejší věci, vezli podmásli a tvaroh. Když jsme opouštěli Bevard Lane, na schodech před většinou domů se leskly láhve. Táta hbitě popojížděl a nosil zboží, zatímco já odškrtával položky na seznamu a připravoval další věci z chladicí skříně nákladáku; byli jsme dobrý tým.

Táta povídal, že má nějaké zákazníky na jihu u Saxonova jezera a pak to vezme zpátky do města, abychom stihli zbytek rozvozu v ulicích, než mi ve škole začne zvonit na první hodinu. Když jsme projeli kolem parku ven ze Zephyru, silnici z obou stran uzavřel les.

Pomalou se blížila šestá. Na východě, nad kopci porostlými borovicemi a puerarií, začínalo blednout nebe. Vítr se neurvale prodíral mezi stromy. Minulo nás auto v protisměru, jeho řidič zablikal a táta mu zamával. „Marty Barklee veze noviny,“ vysvětlil mi. Napadlo mě, že před úsvitem se vlastně děje pěkná řádka věcí, ale lidé, kteří se

teprve probouzejí, se na nich nijak nepodílejí. Odbočili jsme z desítky a vyrazili po lesní cestě, abychom doručili mléko, podmáslí a bramborový salát do domku schovaného mezi stromy; pak jsme pokračovali na jih k jezeru. „Měl bys jít na vysokou,“ řekl zničehonic táta. „Aspoň podle mě.“

„Asi jo,“ přikývl jsem, i když mi připadalo, že se bavíme o hrozně vzdálené budoucnosti. Vysokou školu jsem si spojoval se dvěma věcmi, a to s týmy amerického fotbalu na Auburnské a na Alabamské univerzitě. A taky s tím, že někdo vynáší do nebes Beara Bryanta, zatímco někdo jiný zase uctívá Shuga Jordana. Připadalo mi, že přihlášku na vysokou si člověk podává podle toho, který trenér je mu sympatičtější.

„Jestli se tam budeš chtít dostat, musíš na to mít známky,“ podotkl táta. „Musíš se dobře učit.“

„Musejí detektivové chodit na vysokou?“

„Myslím, že pokud se tím chtějí živit, tak jo. Kdybych tam býval šel já, mohl ze mě být ten chlap, co si umí představit dům na prázdném pozemku. Nikdy nevíš, co tě jednou čeká, s tím se nedá nic –“

Větu nedokončil, protože jsme v tu chvíli vjeli do nepřehledné zatáčky a přímo proti nám se z lesa vyřítilo hnědé auto. Táta vyjel, jako by ho bodl sršeň, a dupl na brzdu.

Strhl volant doleva, hnědé auto se prohnalo kolem nás a já viděl, jak sjelo z vozovky a pokračuje dolů ze svahu po mojí pravici. Nemělo rozsvícená světla, ale za volantem někdo seděl. Pneumatiky si razily cestu podrostem a pak se auto přehouplo přes malý pískovcový útes a zmizelo ve tmě. Ozvalo se šplouchnutí a mně došlo, že se právě zřítilo do Saxonova jezera.

„Spadl do vody!“ vykřikl jsem. Táta zastavil, zatáhl ruční brzdu a vyskočil do vysoké trávy u silnice. Než jsem slezl z kabiny, už běžel k jezeru. Zůstal stát na tom pískovcovém útesu, kde jsem ho teprve dohnal. Kolem nás šlehal a vířil vítr a ve slabém narůžovělém světle jsme viděli, jak se auto kolébá ve vodě a kolem kufru se na hladinu valí obrovské bubliny. „Haló!“ zavolal táta s dlaněmi přiloženými k ústům. „Vylezte ven!“ Každý věděl, že Saxonovo jezero je hluboké jako hřích. Jakmile to auto klesne do inkoustových hlubin, už ho nikdo nevytáhne. „Haló, vylezte!“ Člověk za volantem nereagoval. „Myslím, že ho to omráčilo!“ řekl mi táta a začal se zouvat. Auto se pomalu naklánělo na stranu spolujezdce a ozývalo se z něj příšerné kvílení, vyvolané patrně tím, jak se dovnitř hrnula voda. Táta mě požádal, ať o kousek ustoupím, a když jsem mu vyhověl, skočil do jezera.

Byl zdatný plavec. Několika mocnými tempy se dostal k autu a zjistil, že okno na místě řidiče je otevřené. Cítil, jak se mu kolem nohou tvoří vír, který brzy všechno stáhne do neproniknutelných hlubin. „Vylezte ven!“ zakřičel znovu, ale řidič dál jen nehybně seděl. Táta se chytil dveří, sáhl dovnitř a sevřel muži rameno. Dotyčný na sobě neměl ani košili. Tělo bylo bledé a studené, až z toho tátovi naskočila husí kůže. Řidič zaklonil hlavu a ukázal otevřená ústa. Měl nakrátko ostříhané blond vlasy, oči zalepené černými podlitinami, obličej nateklý a znetvořený surovým bitím. Kolem krku měl utážený měděný drát připomínající strunu do piana, tak pevně, že se zadíral do masa.

„Panebože,“ zašeptal táta.

Auto se zakymácelo a zasyčelo. Hlava spadla zpátky na prsa, jako by se řidič modlil. Voda už mu vystoupala nad holá kolena. Táta si uvědomil, že muž je kompletně nahý, sedí v autě, jak ho pámbu stvořil. Potom se na volantu cosi zalesklo a on rozeznal pouta, kterými k němu bylo přichyceno mužovo pravé zápěstí.

Tátovi bylo čtyřiatřicet. Pár mrtvol už v životě viděl. Hodge Klemson, jeden z jeho nejlepších kamarádů, se v patnácti utopil v řece Tecumseh a tělo našli po třech dnech nafouklé a pokryté žlutým bahnem; vypadalo prý jako nějaká starověká mumie. Viděl, co zbylo z Waltera a Jeanine Traynorových, když se před šesti lety jejich buick čelně srazil s dřevařským tahačem, jehož řidič, mladý kluk, byl na drogách. Viděl tu tmavou lesklou hmotu, která zůstala po Prckovi Steviem Cauleym poté, co hasiči zadusili plameny pomačkaného černého dragsteru zvaného Půlnoční Mona. Pohlédl tedy do toho děsivého šklebu smrti už několikrát a pokaždé to nesl jako chlap – ale tentokrát to bylo jiné.

Tentokrát to zavánělo vraždou.

Auto se potápělo. Předek šel dolů rychleji a nad hladinu se vynořil zadek s charakteristickými ploutvemi. Tělo za volantem se znovu pohnulo a tátovu pozornost upoutalo něco na rameni. Modrá skvrna na bílé kůži. Ale modřina to nebyla, ne – ten muž měl tetování. Lebku s křídélky vyrůstajícími z kostěných spánků.

Z auta se valily velké bubliny, jak se dovnitř hrnula pořád další voda. Jezero se nedalo zadržet; hodlalo svou hračku uchvátit a schovat si ji do tajného šuplíku. Když auto začalo klesat do temnot, vodní vír popadl tátu za nohy a stáhl ho s sebou. Já na pískevovém útesu viděl, jak jeho hlava zmizela pod hladinou, žaludek se mi sevřel panikou a vykřikl jsem: „Tati!“

Zoufale se snažil vyprostit ze spárů jezera. Auto se pod ním propadalo, a jak se jeho nohy pokoušely v té tekuté hrobce od něčeho odrazit, náhle se nahoru vyhrnuly další bubliny, osvobodily ho a on po tom stříbřitém schodišti vystoupal až do podkroví, ke vzduchu.

„Tati!“ křikl jsem znovu, jakmile jsem ho uviděl. „Vrať se, tati!“

„Nic mi není!“ odpověděl, ale hlas se mu chvěl. „Už jdu k tobě!“ Vyrazil čubičkou ke břehu, tělo najednou zesláblé jako vyždímaný hadr. V místech, kde klesající auto dráždilo vnitřnosti jezera, to pořád vřelo a bublalo, jako když se tráví něco zkaženého. Po pískovcovém útesu se táta vyškrabat nedokázal, a tak doplaval na mělčinu, kde mohl vylézt mezi kameny a liánami puerarie. „Nic mi není!“ zopakoval, když se konečně postavil a nohy se mu po kolena zabořily do bahna. Kolem něj se prosmýkla želva velká jako talíř a s nechápavým odfrknutím zaplula pod hladinu. Ohlédl jsem se k mlékařskému vozu; sám nevím proč, ale udělal jsem to.

A v lese za silnicí jsem spatřil postavu.

Jen tam nehybně stála v dlouhém tmavém plášti, jehož záhyby pleskaly ve větru. Možná když jsem sledoval, jak táta plave k potápějícímu se autu, ucítil v zádech oči toho, kdo naopak sledoval mě. Trochu jsem se otrásl, byla lezavá zima, pak jsem zamžikal a na místě, kde stála postava, byl zase jen les týraný větrem.

„Cory!“ zavolal táta. „Pomoz mi nahoru, synku!“

Sešel jsem k bahnitému břehu a poskytl mu veškerou oporu, jakou mu prochládlý, vyděšený kluk poskytnout dokázal. Pak konečně stánu na pevné zemi a odhrnul si mokré vlasy z čela. „Musím se dostat k telefonu,“ prohlásil naléhavě. „V tom autě někdo byl!“

„Já jsem viděl... já jsem viděl...“ Ukázal jsem přes silnici k lesu. „Tamhle...“

„Pojď, jedeme!“ Táta v promáčeném oblečení, ale už na pevných nohou rázoval k našemu nákladáku; boty si nesl v ruce. Honem jsem pobídl své vlastní nohy a následoval ho jako stín, a když jsem zrakem zapátral tam, kde jsem předtím viděl tu postavu, nikdo tam nebyl. Nikdo, vůbec nikdo.

Táta nastartoval a pustil topení. Zuby mu drkotaly a jeho obličej vypadal v předjitřním šeru bledý jako z vosku. „Do prdele práce,“ ulevil si a dočista mi tím vyrazil dech, protože přede mnou nikdy sprostě nemluvil. „Byl připoutaný k volantu. Připoutaný. A obličej mu zrychtovali, že by ho vlastní máma nepoznala!“

„Kdo to byl?“

„Nevím.“ Zesílil topení a rozjel se k jihu, k nejbližšímu obydlí. „Někdo si ho vzal pořádně do parády, to je jasná věc. Zatraceně, to je mi zima!“

Doprava odbočovala lesní cesta a táta na ni sjel. Padesát metrů od silnice stál bílý domek s uzavřenou verandou. Na jedné straně k němu přiléhala růžová zahrada. Pod zelenou plastovou markýzou byl zaparkovaný červený mustang a vedle něj starý prorezlý cadillac. Táta zastavil přímo před vchodem a řekl mi, ať počkám v autě. V mokrých ponožkách došel ke dveřím a zazvonil. Musel zmáčknot tlačítko ještě dvakrát, než se dveře s cinkáním zvonečků otevřely a objevila se v nich rusovlasá ženská, do které by se moje máma vešla třikrát, v modrém županu s černými květy. Vypadala jako dešťový mrak se zrzavou hřívou.

„Madam Grace, potřebuju si od vás rychle zavolat.“

„Jste celý mokrý!“ Hlas madam Grace zněl jako skřípot rezavé pily. V jedné ruce držela cigaretu a na prstech se jí třpytily prsteny.

„Stalo se něco hrozného,“ vysvětlil jí táta a ona s povzdechem odpověděla: „No dobře, tak pojdte dál. Pozor na koberec.“ Táta vešel do domu, cinkající dveře se zavřely a já zůstal sedět v mlékařském voze. Nad kopci na východě právě začaly prorážet první oranžové sluneční paprsky. Cítil jsem pořád pach jezera, pod tátovým sedadlem byla na podlaze kaluž vody. Rozhodně jsem tam na kraji lesa někoho viděl. Byl jsem si tím jistý. Anebo jsem ho neviděl? Proč se nepřišel zeptat na osud toho chlapa v autě? A kdo ten chlap v autě vůbec byl?

Zatímco jsem si lámal hlavu s těmihle otázkami, otevřely se znovu dveře a vyšla madam Grace, tentokrát v modrých šatech a vytahaném bílém svetru. Na nohou měla tenisky a nad nimi kotníky a lýtka silné jako mladé stromky. V jedné ruce držela krabici sušenek Lorna Doone a v druhé zapálenou cigaretu, přistoupila k nákladáku a usmála se na mě. „Ahoj. Tak ty jsi Cory.“

„Ano,“ přikývl jsem.

Úsměv madam Grace nebyl nic moc. Měla tenké rty, široký a placatý nos a tužkou namalované černé obočí nad hluboko posazenými modrými očima. Strčila přede mě sušenky. „Chceš?“

Neměl jsem hlad, ale táta s mámou mě naučili, že darované věci se nemají odmítat. Jednu jsem si vzal.

„Vezmi si dvě,“ pobídla mě madam Grace a já si vzal druhou sušenku. Jednu snědla sama, pak potáhla z cigarety a vyfoukla kouř nosem. „Tvůj táta je náš mlíkař. Určitě nás budeš mít na seznamu. Šest litrů mlíka, dvě podmáslí, dvě čokoládový mlíka a tři smetany.“

Podíval jsem se do seznamu. Její jméno – Grace Staffordová – tam skutečně bylo a objednávka přesně odpovídala tomu, co uvedla. Řekl jsem, že jí všechno připravím, a hned jsem začal dávat zboží dohromady. „Kolik ti je?“ zeptala se madam Grace. „Dvanáct?“

„Ještě ne. Až v červenci.“

„Já mám taky syna.“ Odklepla popel a nakousla další sušenku. „V prosinci mu bylo dvacet. Žije v San Antoniu. Víš, kde to je?“

„Ano, vím. V Texasu. Tam, co je Alamo.“

„Správně. Bylo mu dvacet, což znamená, že mně je osmatřicet. Jsem stará bába, že jo?“

Hned jsem poznal, že je to chyták. „Vůbec ne,“ opáčil jsem.

„No panečku, z tebe roste diplomat!“ Znovu se usmála a tentokrát se jí ten úsměv zračil i v očích. „Dej si ještě jednu sušenku.“ Nechala mi krabici, došla ke dveřím a houkla do domu: „Lainie! Lainie, zvedni zadek a pojď sem!“

Jako první se objevil táta. V tvrdém ranním světle vypadal staře, pod očima měl tmavé kruhy. „Volal jsem na úřad šerifa,“ řekl mi, když se posadil na vlhké sedadlo a nasoukal nohy do bot. „Někoho za námi pošlou na to místo, kde auto spadlo do vody.“

„Kdo to sakra byl?“ chtěla vědět madam Grace.

„Já ho nepoznal. Celý obličej měl...“ Rychle se ohlédl na mě a pak se obrátil zpátky k ní. „Hrozně ho zmlátili.“

„Určitě měl upito. Ožral se nějakou samohonkou.“

„To si nemyslím.“ Táta do telefonu neřekl nic o tom, že řidič auta byl nahý, uškrcený měděným drátem a připoutaný k volantu. To bylo určeno jenom uším šerifa, ne uším madam Grace ani nikoho jiného. „Neviděla jste někdy někoho s tetováním na levém rameni? Vypadalo jako lebka s křídýlky.“

„Já viděla víc tetování než námořnictvo,“ holedbala se madam Grace. „Ale tady u nás se mi žádná taková věc nevybavuje. Proč? Byl ten chlap snad do půl těla, nebo co?“

„Jo, byl. Tu okřídlenou lebku měl vytetovanou přesně tady,“ dotkl se levého ramene. Potom se znovu otrásl a začal si třít ruce. „To auto v životě nevytáhnou. V životě ne. Na dno jezera je to dobře sto metrů, ani o chlup míň.“

Ozvalo se cinkání zvonečků. Právě jsem držel přepravku plnou láhví a zvedl jsem oči ke dveřím.

Vypotácela se z nich holka s očima opuchlýma od spánku. Na sobě měla dlouhý kostkovaný župan a byla bosá. Vlasy v barvě kukuřičného

hedvábí jí spadaly pod ramena, a když se přiblížila k našemu nákladáku, zamžourala do světla a oznámila: „Já jsem úplně na sračky.“

To mě málem porazilo – v životě jsem neslyšel ženskou promluvit takhle sprostě. Ne že bych podobné výrazy vůbec neznal, to samozřejmě ano, ale naprosto mě šokovalo, s jakou nenuceností to ta krásná ústa pronesla.

„Máme tu na návštěvě mládež, Lainie,“ řekla madam Grace hlasem, při kterém se kroutily železné hřebíky. „Dávej si laskavě pozor na jazyk.“

Lainie na mě upřela zrak a její chladný pohled mi připomněl chvíli, kdy jsem strčil vidličku do elektrické zásuvky. Měla čokoládově hnědé oči a rty jakoby trvale stažené napůl do úsměvu, napůl do úsměšku. Její tvář bůhvíproč působila nepřístupně a ostražitě, jako by jí došly veškeré zásoby důvěry. V dolíku na krku měla malou červenou skvrnu. „Kdo je ten kluk?“ zeptala se.

„Syn pana Mackensona. Chovej se slušně, jo?“

Ztěžka jsem polkl a odvrátil se od Lainie. Její župan se plíživě rozvířal. Došlo mi, co je to za holku, že mluví takhle sprostě, a co je tohle za dům. Od Johnnyho Wilsona i od Bena Searse jsem slyšel, že někde v okolí Zephyru funguje bordel. Na základce se to všeobecně vědělo. Když jste někomu řekli, ať „táhne do bordelu“, scházel už jen takovýhle kousíček do vypuknutí rvačky. Vždycky jsem si ale představoval, že bordel je nějaká velká vila mezi vrbami s větvemi až na zem, s černošskými sluhy, kteří zákazníkům nosí na terasu mátové koktejly; ve skutečnosti nebyl bordel o moc lepší než zchátralý mobilní dům. Přesto tu stál přímo přede mnou a tahle holka s vlasy jako z kukuřičného hedvábí a s nevymáchanou pusou si vydělávala na živobytí poskytováním tělesných rozkoší. Cítil jsem, jak mi na zádech naskakuje husí kůže, a nedokážu vám popsat, jaké scény mi v tu chvíli jako pomalá, nebezpečná bouře vířily hlavou.

„Odnes to mlíko a všechno ostatní do kuchyně,“ řekla madam Grace dívce.

Úšklebek převážil nad úsměvem a hnědé oči zčernaly. „Já nemám službu v kuchyni! Tenhle tejden ji má Donna Ann!“

„Bude ji mít ten, koho já určím, slečinko, a dobře víš, že tebe bych správně měla poslat do kuchyně aspoň na měsíc! Teď dělej, co ti říkám, a ty řeči si nech od cesty!“

Lainie našpulila rty. V jejích očích však pokárání vyvolalo upřímnější odezvu; vyzařoval z nich koncentrovaný, chladný hněv. Vzala ode mě přepravku, a jelikož teď stála zády k tátovi i madam Grace,

vyplázla na mě vlhký růžový jazyk a stočila ho do trychtýře. Pak jazyk vtáhla zpátky do pusy, otočila se a houpavým krokem zamířila zpátky k domu. Rozloučila se s námi pohozením zadku, které nás zasáhlo skoro jako seknutí mečem. Když byla pryč, madam Grace zavrčela: „Tahle má všechno na háku.“

„Copak ty ostatní ne?“ opáčil táta.

Madam Grace vyfoukla kroužek kouře a odpověděla: „Jo, ale tahle ani nepředstírá, že se umí chovat slušně.“ Pak jí padl zrak na mě. „Cory, nechceš si ty sušenky nechat všechny? Co říkáš?“

Podíval jsem se na tátu. Pokrčil rameny. „Mockrát děkuju,“ řekl jsem.

„Tak dobře. Moc mě těší, že jsem tě poznala.“ Madam Grace se obrátila zpátky k tátovi a vrátila si cigaretu do koutku úst. „Dejte mi vědět, jak to nakonec dopadlo.“

„Dám a děkuju, že jste mě nechala si zavolat.“ Znovu vklouzl za volant. „Tu přepravku si vyzvednu příště.“

„Dávejte na sebe oba pozor,“ řekla madam Grace a odkráčela do bíle natřeného bordelu. Táta nastartoval a uvolnil ruční brzdu.

Jeli jsme zpátky k místu, kde se potopilo to auto. Saxonovo jezero bylo v ranním světle poseté modrými a fialovými šmouhami. Táta odbočil na lesní cestu; oba jsme pochopili, že právě z ní auto vyjelo. Pak jsme seděli a čekali na šerifa, kolem nás sílil úsvit a obloha se barvila do azurova.

Já seděl s rozpolcenou myslí: jedna část přemýšlela o tom autě a o postavě, kterou jsem podle svého mínění zahlédl, zatímco druhá uvažovala o tom, jak je možné, že táta tak dobře zná madam Grace z bordelu. Ale táta znal všechny svoje zákazníky; bavil se o nich s mámou u večeře. Jenže jsem si nevzpomínal, že by někdy zavedl řeč na madam Grace nebo na bordel. Na druhou stranu to rozhodně nebylo téma vhodné k večeři. A vůbec, když jsem byl v doslechu, tak se o takových věcech zkrátka nemluvalo, přestože všichni moji kámoši i všichni ostatní ve škole od čtvrté třídy výš věděli, že někde v okolí Zephyru je barák plný neslušných holek.

A já tam byl. Viděl jsem jednu takovou holku na vlastní oči. Viděl jsem její vyplazený jazyk a viděl jsem, jak pod záhyby županu kroutil zadkem.

Napadlo mě, že to ze mě udělá pořádnou celebritu.

„Cory?“ oslovil mě tiše táta. „Víš, co madam Grace provozuje v tom domě za podnik?“

„No...“ Na to by přišel i třeták. „Jo, vím.“

„Jindy jim vždycky nechávám zásilku u dveří.“ Upíral zrak na jezero, jako kdyby tam pořád viděl auto, které pomalu klesá do hlubin s mrtvolou připoutanou k volantu. „Mám madam Grace na trase už dva roky. Bere zboží vždycky v pondělí a ve čtvrtek, jako hodinky. A pokud tě to náhodou napadlo, tak máma ví, že sem jezdím.“

Neodpověděl jsem, ale ohromně se mi ulevilo.

„Neříkej nikomu o madam Grace ani o tom domě,“ pokračoval táta. „Zapomeň na to, že jsi tam byl, zapomeň, co jsi tam viděl a slyšel. Zvládneš to?“

„Proč?“ Musel jsem se zeptat.

„Protože madam Grace je možná úplně jiná než ty, já nebo naše máma, možná je hrubá a nepříjemná a její práci by nepochválil žádný kazatel, ale je to dobrá ženská. Jenom bych nerad, aby začaly kolovat kdovíjaké drby. Čím méně se o madam Grace a tom domě mluví, tím líp. Rozumíš?“

„Asi jo.“

„Dobře.“ Protáhl si prsty na volantu. Tím bylo téma uzavřeno.

Hodlal jsem svoje slovo dodržet. Moje představy o tom, jak se stanu celebritou, se rázem rozplynuly.

Právě jsem se mu chystal povědět o té postavě, kterou jsem viděl v lese, když vtom se v zatáčce vynořil černobílý ford s majáčkem na střeše a se znakem města Zephyru na dveřích, zpomalil a zastavil kousek od našeho nákladáku. Vystoupil z něj šerif Amory, křestním jménem J. T., což byla zkratka pro Junior Talmadge, a táta se mu vydal naproti.

Šerif Amory byl štíhlý, vysoký chlap, jehož obličej s protáhlou bradou mi vždycky připomněl jednu ilustraci z knížky: Ichabod Crane se snaží předběhnout bezhlavého jezdce. Měl ruce jako lopaty, velká chodidla a uši, za které by se nemusel stydět ani Dumbo. Kdyby měl ještě o kus větší nos, mohla z něj být skvělá větrná korouhev. Šerifskou hvězdu nosil připnutou vepředu na klobouku, pod nímž měl pleš vroubenou věncem tmavě hnědých vlasů. Když se s tátou dali na břehu jezera do řeči, posunul si klobouk z lesklého čela dozadu a já sledoval, jak táta gestikuluje a ukazuje, odkud auto přijelo a kde skončilo. Pak se oba zadívali na klidnou hladinu jezera a mně bylo jasné, na co myslí.

To auto se klidně mohlo propadnout až do středu země. Ani želvy kajmanky, které žily podél břehu, se nedokázaly ponořit tak hluboko, aby ho ještě někdy spatřily. Řidič, ať už to byl kdokoli, právě teď seděl ve tmě s plnou pusou bahna.

„Připoutaný,“ pronesl šerif Amory se svým typickým klidem. Měl husté tmavé obočí nad hluboko posazenýma očima černýma jako uhlí a bledost jeho pleti naznačovala, že je nejspíš nějak spřízněný s nocí. „Jseš si tím jistý, Tome? A tím drátem taky?“

„Naprosto jistý. Ten, kdo toho chlapa uškrtil, si dal setsakra záležet. Skoro mu uřízl hlavu.“

„Připoutaný,“ zopakoval šerif. „Nejspíš proto, aby nevyplaval.“ Po klepal si ukazováčkem na spodní ret. „No, tak to vypadá, že tady máme vraždu, co myslíš?“

„Jasnější vraždu si ani nedokážu představit.“

Zatímco se spolu bavili, vystoupil jsem z vozu a zamířil k místu, kde jsem prve viděl toho chlapa, který mě pozoroval. Byla tam jen vysoká tráva, kameny a hlína. A co když to nebyl chlap, napadlo mě. Co když to byla ženská? Neviděl jsem sice dlouhé vlasy, ale na druhou stranu jsem pořádně nerozeznal nic kromě pláště vlajícího ve větru. Přecházel jsem sem a tam podél okraje lesa. Po pár krocích porost houstl a půda se měnila v bažinu. Nic dalšího jsem neobjevil.

„Myslím, že můžeme jít ke mně do kanceláře. Musíme to všechno sepsat,“ řekl šerif Amory tátovi. „Ale klidně se nejdřív dojeď domů převléct.“

Táta přikývl. „Musím rozvézt zbytek zboží a taky hodit Coryho do školy.“

„Dobře. Pro toho chlapa na dně už toho stejně asi moc udělat nemůžeme.“ Zabručel a strčil si ruce do kapes. „Vražda. Poslední vraždu jsme v Zephyru měli v jednašedesátém. Pamatuješ, jak Bo Kallagan umlátíl svoji ženu tím kuželkářským pohárem?“

Vrátil jsem se k nákladáku a čekal na tátu. Slunce teď už stálo kus nad obzorem a rozjasňovalo svět. Nebo přinejmenším ten svět, který jsem já znal. Hlavou se mi však honily ponuré myšlenky. Připadalo mi, že existují dva různé světy: jeden před úsvitem a druhý po něm. A jestli je to tak, potom možná existují i různí lidé, kteří tyhle dva světy obývají. Jedni se cítí jako doma v říši noci a druhí se zdržují na světle. Možná jsem tam u lesa viděl právě někoho z těch nočních, jednoho obyvatele světa před úsvitem. A možná – děsivá myšlenka – viděl i on mě, jak se na něj dívám.

Všiml jsem si, že jsem do kabiny nanosil bláto. Měl jsem od něj umazané celé kecky.

Podíval jsem se na podrážky, kolik na nich mám nalepené hlíny. Zespodu na levé botě bylo zelené pírkó.

2

DOLŮ DO TMY

To zelené píрко putovalo do mé kapsy a v mém pokoji pak do krabičky od doutníků, v níž jsem přechovával svoji sbírku starých klíčů a vysušeného hmyzu. Zaklapl jsem víko, uložil krabičku do jednoho ze sedmi tajných šuplíků a zavřel ho.

A pak jsem na něj zapomněl.

Čím víc jsem přemýšlel o té postavě, kterou jsem spatřil na kraji lesa, tím pevnějšího jsem nabýval přesvědčení, že jsem se mýlil, že jsem byl zkrátka jen vyděšený z toho, jak táta před mýma očima zmizel pod hladinou za potápějícím se autem. Několikrát jsem o tom chtěl tátovi říct, ale vždycky mi do toho něco vlezlo. Když se máma dozvěděla, že skočil do jezera, dostala děsivý záchvat. Byla na něj tak naštvaná, že křičela a brečela zároveň, a táta ji musel posadit ke kuchyňskému stolu a v klidu jí vysvětlit, proč to udělal: „Za volan-tem seděl nějaký chlap. Nevěděl jsem, že už je po něm, nejdřív jsem si myslel, že je jenom omráčený. Kdybych tam stál se založenýma rukama a koukal na to, jak jde ke dnu, nemohl bych se potom sám sobě podívat do očí.“

„Mohl ses utopit!“ vykřikla na něj se slzami na tvářích. „Mohl ses praštit hlavou o kámen a utopit se!“

„Ale neutopil jsem se. Nepraštil jsem se hlavou o kámen. Udělal jsem, co bylo třeba.“ Podal jí papírový kapesník. Máma si osušila oči a pak vystřelila poslední salvu: „To jezero je plné ploskolebců! Co kdybys vplaval přímo do jejich hnízda?“

„Nevplaval,“ opáčil táta a ona si povzdechla a zavrtěla hlavou, jako kdyby žila s tím největším bláznem, co se kdy narodil.

„Pojď se radši převléct do suchého,“ řekla mu nakonec, když zase ovládla svůj hlas. „Můžu jen děkovat Bohu, že na dně jezera teď neležíš i ty.“ Vstala a pomohla mu rozeprnout promočenou košili. „Víš, kdo to byl?“

„Nikdy předtím jsem ho neviděl.“

„Ale kdo mohl tohle někomu udělat?“

„To musí zjistit J. T.“ Sloupl ze sebe košili a máma ji od něj vzala jen mezi dva prsty, jako by z jezerní vody mohla dostat lepru. „Musím k němu zajet do kanceláře a pomoci mu to sepsat. Můžu ti říct, Rebecca, že když se ke mně otočil ten jeho rozmlácený obličej, málem se mi zastavilo srdce. V životě jsem takovou hrůzu neviděl a doufám, že už ani neuvidím.“

„Proboha,“ vydechla máma. „Co kdybys dostal infarkt? Kdo by tě zachránil?“

Máma si věčně dělala starosti. Jednu chvíli kvůli počasí, potom kvůli cenám potravin, pak kvůli tomu, že by se nám mohla rozbít pračka, nebo kvůli tomu, jak papírna v Adamsově údolí znečišťuje řeku, kvůli cenám nového oblečení a vůbec kvůli všemu pod sluncem. Svět pro ni byl obrovská prošívaná deka, na níž v jednom kuse povolovaly stehy. Její starostlivost fungovala jako jehla, která ty nebezpečně uvolněné stehy utahovala. Všechno si potřebovala představit až do těch nejtragičtějších důsledků, protože teprve pak získala pocit, že má věci jakž takž pod kontrolou. Byla zkrátka taková. Táta, ten by si klidně radši hodil mincí, než aby se zatěžoval nějakým rozhodováním, zatímco máma si s tím či oním dělala hlavu od rána do večera. Nejspíš se v tomhle ohledu doplňovali, jak to koneckonců u dvou lidí, kteří se mají rádi, má být.

Rodiče mojí mámy, děda Austin a babička Alice, žili asi dvacet kilometrů jižně v městečku Waxahatchee, těsně vedle Robbinsovy letecké základny. Babička Alice byla ještě ustaranější než moje máma; cosi v její duši bažilo po tragédiích jako po božské maně a děda Austin – který se živil jako dřevorubec a po nehodě s řetězovou pilou měl dřevěnou nohu – jí často vyhrožoval, že jestli se nezklidní a nedá mu pokoj, nohu si odšroubuje a přetáhne ji s ní po hlavě. Říkal té své protěze „dýmka míru“, ale pokud vím, nikdy ji nepoužil k jinému účelu než k tomu, k němuž měla sloužit. Máma byla ze tří dětí, měla staršího bratra a sestru, ale táta byl jedináček.

Každopádně jsem se toho dne nakonec dostal do školy a při první příležitosti jsem Davymu Rayi Callanovi, Johnnymu Wilsonovi a Benu Searsovi vylíčil, co jsem zažil. Než odzvonilo na konec

poslední hodiny a já se vydal domů, šířila se ta novina po Zephyru rychlostí stepního požáru. Slovo „vražda“ letělo od úst k ústům. Moji rodiče brali jeden telefonát za druhým. Všichni chtěli slyšet co nejvíc otřesných podrobností. Vyrazil jsem se projet na svém starém zrezivělém kole a vzal jsem s sebou Rebelu, aby se trochu proběhl po lese. Cestou mě napadlo, že některý z těch volajících možná už veškeré podrobnosti zná a teď se jen snaží zjistit, jestli ho někdo viděl při činu a co přesně ví šerif Amory.

Když jsem tehdy šlapal na kole lesem a v patách mi běžel Rebel, najednou jsem si uvědomil, že někdo v mém rodném městě je možná vrah.

Dny ubíhaly a s postupem jara se oteplevalo. Týden poté, co táta skočil do Saxonova jezera, vypadala situace následovně: Šerif Amory nezjistil, že by se v Zephyru nebo některé z okolních obcí někdo pohřešoval. Článek na titulní straně *Zpravodaje*, týdeníku vydávaného pro celé Adamsovo údolí, nepřinesl žádné nové informace. Šerif Amory a jeho dva zástupci, několik hasičů a pětice dobrovolníků vyjeli v pramicích na jezero a tahali sítě sem a tam, ale vylovili jen pár nasušených kajmanek a ploskolebců.

Saxonovo jezero bývalo ještě ve dvacátých letech Saxonovým lodem, potom se však parní lopatkové rypadlo probouralo do podzemní řeky a ta se nehodlala dát zahnat zpátky nebo svést někam stranou. Hloubka jezera se odhadovala na něco mezi sto a sto padesáti metry. Na světě neexistovala síť, která by to potopené auto dokázala vylovit.

Jednou večer se u nás zastavil šerif, aby si promluvil s tátou a mámou, a nechali mě poslouchat. „Ať to udělal kdokoli, musel s tím autem na tu lesní cestu nacouvat,“ prohlásil šerif Amory s kloboukem na klíně a s výrazným stínem pod nosem. „Našli jsme stopy pneumatik, ale otisky bot byly už rozmazané. Vrah něčím zatížil pedál plynu. Těsně předtím, než jsi vjel do zatáčky, uvolnil ruční brzdu, zabouchl dveře, uskočil a auto se rozjelo přes silnici. Samozřejmě netušil, že tam budeš. Kdybys tudy zrovna nejel, auto by spadlo do jezera, potopilo by se a nikdo by se o tom nikdy nedozvěděl.“ Pokrčil rameny. „Lepší vysvětlení mě nenapadá.“

„Mluvil jsi s Martym Barkleem?“

„Jo, mluvil. Marty nic neviděl. Ta lesní cesta je tak schovaná, že kolem ní snadno profrčíš a vůbec si jí nevšimneš.“

„A co nám teda zbývá?“

Šerif se nad tátovou otázkou zamyslel. Od stříbrné hvězdy na jeho klobouku se odráželo světlo lustru. Venku štěkal Rebel a ostatní psi

v Zephyru se k jeho kmenovému volání přidávali. Šerif roztáhl velké dlaně a zadíval se na svoje prsty. „Tome, máme tu opravdu zvláštní situaci,“ začal rozvážně. „Našli jsme stopy po pneumatikách, ale žádné auto. Tvrdíš, že jsi viděl mrtvého člověka připoutaného k volantu a s drátem kolem krku, ale nemáme tělo a není pravděpodobné, že ho někdy najdeme. Ve městě se nikdo nepohřešuje. V celém širém okolí taky ne, kromě jedné dospívající holky, jejíž matka si myslí, že utekla se svým přítelem do Nashvillu. A ten kluk mimochodem nemá žádné tetování. Nedaří se mi najít nikoho, kdo by někdy viděl chlapa s takovým tetováním, jaké jsi mi popsals.“ Upřel své uhlově černé oči na mě, pak na mámu a nakonec znovu na tátu. „Tu hádanku určitě znáš, Tome, že jo? Jak v lese spadne strom. Když poblíž není nikdo, kdo by to slyšel, ozve se nějaký zvuk? No, a když nemáme mrtvolu a nikde nikoho podle všeho nepohřešují... došlo k vraždě, nebo ne?“

„Vím, co jsem viděl,“ řekl táta. „Ty o mých slovech pochybuješ, J. T.?“

„To ne, to netvrdím. Jenom říkám, že dokud nebudu mít oběť, nic víc dělat nemůžu. Potřebuju jméno, Tome. Potřebuju tvář. Když nemám žádnou představu, o koho šlo, nevím, kde začít.“

„Takže vrah si v klidu chodí po svobodě a nemusí se bát, že ho policie v dohledné době chytí. Je to tak?“

„Jo, tak nějak to je,“ připustil šerif.

Šerif Amory samozřejmě slíbil, že na tom bude dál pracovat a obvolá celý stát, aby získal informace o všech pohřešovaných osobách. Tvrdil, že dříve nebo později se po tom muži, který teď spočívá na dně jezera, určitě někdo začne shánět. Když odešel, táta si šel sednout na setmělou verandu a seděl tam sám ještě dlouho po tom, co mi máma řekla, ať se jdu chystat do postele.

Tu noc mě probudil tátův křik.

Celý roztřesený jsem se ve tmě posadil. Přes zeď jsem slyšel, jak máma mluví s tátou. „To nic,“ říkala mu, „jenom se ti něco ošklivého zdálo, nic to není.“

Táta dlouho mlčel. Pak jsem zaslechl, jak v koupelně teče voda. Potom zavrzala péra jejich postele a máma se zeptala: „Nechceš si o tom promluvit?“

„Ne. V žádném případě.“

„Byl to jenom zlý sen.“

„To je jedno. Působilo to hrozně skutečně.“

„Zvládneš znovu usnout?“

Povzdechl si. Dokázal jsem si představit, jak tam ve ztemnělé ložnici leží s dlaněmi přitisknutými na obličej. „Nevím,“ řekl.

„Ukaž, namasíruju ti záda.“

Péra znovu zaskřípala, jak se rozložení váhy na posteli změnilo. „Jsi přílišně ztuhlý,“ řekla máma. „Až nahoru ke krku.“

„Tohle bolí jako čert. Přesně tam, co máš palec.“

„Máš strnulou šíji. Nejspíš sis natáhl sval.“

Ticho. Věděl jsem, jak má máma obratné ruce, taky mi někdy masírovala krk a ramena. Každou chvíli se ozvalo vrznutí ohlašující nějaký pohyb. Pak ke mně dolehl tátův hlas. „Zdálo se mi o tom chlapovi v tom autě.“

„Myslela jsem si to.“

„Koukal jsem na něj do toho auta, na ten rozmlácený obličej a krk stažený drátem. Viděl jsem pouta na zápěstí i tetování na rameni. Auto klesalo a pak... pak se na mě podívalo.“

Táta ta poslední slova vydechl téměř neslyšně. Zachvěl jsem se. Jako bych ten výjev měl přímo před sebou.

„Podívalo se na mě. Přímo na mě. Z očí mu vytékala voda. Otevřel pusy a jazyk měl černý jako hadí hlava. A řekl: ‚Pojď se mnou.‘“

„Nemysli na to,“ přerušila ho máma. „Prostě zavři oči a odpočivej.“

„Nemůžu odpočívat. Nemůžu.“ Představil jsem si, jak táta leží zkroucený na posteli jako otazník a máma mu hněte vypracované svaly na zádech. „V tom snu se ten chlap natáhl z auta a chytil mě za zápěstí. Měl modré nehty. Jeho prsty se mi zaryly do kůže a on řekl: ‚Pojď se mnou, dolů do tmy.‘ Auto... začalo klesat, klesalo pořád rychleji a já se snažil vyprostit, ale on mě nepouštěl a opakoval: ‚Pojď se mnou... pojď se mnou, dolů do tmy.‘ A pak se mi jezero zavřelo nad hlavou a já z něj nemohl uniknout a otevřel jsem pusy, abych vykřikl, ale hned jsem ji měl plnou vody. Byla to hrůza, Rebecca. Hrůza.“

„Ale nebylo to doopravdy. Poslouchej mě! Byl to jenom zlý sen a teď už je po všem.“

„Ne, není po všem,“ odpověděl táta. „Užírám mě to zevnitř a je to čím dál horší. Myslel jsem, že to dokážu hodit za hlavu. Pár mrtvých lidí už jsem přece viděl. I takhle zblízka. Ale tohle... bylo jiné. Ten drát, pouta, rozmlácený obličej... bylo to jiné. A navíc ani nevím, kdo to byl, nevím o něm vůbec nic... užírám mě to ve dne v noci.“

„To přejde,“ uklidňovala ho. „Sám mi to přece vždycky říkáš, kdykoli se mi starostmi div nerozskočí hlava. Říkám ti, ať vydržím. Že to přejde.“

„Možná to přejde. Doufám, že jo. Ale zatím to mám v hlavě a za boha to z ní nemůžu dostat. A víš, co je nejhorší, Rebecca? Víš, co mě drtí ze všeho nejvíce? Že to musel udělat někdo místní. Stoprocentně.“

Protože vrah dobře věděl, jak je to jezero hluboké. Věděl, že když tam to auto spadne, tělo bude navždycky pryč. Rebecca... klidně to mohl udělat někdo, komu vozím mléko. Mohl to být někdo, kdo vedle nás sedává v kostele. Někdo, od koho kupujeme jídlo nebo oblečení. Někdo, koho známe celý život... nebo jsme si *mysleli*, že ho známe. Tohle mě děsí víc než všechno ostatní. Víš proč? Na chvíli se odmlčel a já si dokázal představit, jak mu na spánku pulzuje žíla. „Protože když není bezpečno tady, není bezpečno nikde na světě.“ Při posledním slovu se mu zlomil hlas. Byl jsem rád, že nejsem v ložnici s nimi a nevidím mu do tváře.

Uplynuly dvě nebo tři minuty. Táta nejspíš jen ležel a nechával si od mámy masírovat záda. „Myslíš, že teď už dokážeš usnout?“ zeptala se ho nakonec a on odpověděl: „Zkusím to.“

Péra několikrát zavržala. Slyšel jsem, jak mu máma něco šeptá do ucha. Řekl, že snad ano, a pak oba utichli. Někdy táta chrápal, ale tuhle noc ne. Přemítal jsem, jestli zůstal vzhůru i potom, co máma usnula, a jestli znovu viděl, jak se po něm mrtvola v autě natahuje, aby ho stáhla pod vodu. Nemohl jsem vyhnat z hlavy jeho slova. *Když není bezpečno tady, není bezpečno nikde na světě.* Ten prožitek tátovi zjevně ublížil, zasáhl ho na místě hlubším než dno Saxonova jezera. Možná svou nečekaností, možná drastičností nebo chladnokrevností. A možná za to mohlo zjištění, že i v těch nejmírumilovnějších měsících na světě se za zavřenými dveřmi ukrývají strašlivá tajemství.

Myslím, že táta vždycky věřil, že všichni lidé jsou dobří, dokonce i v nejhlubších zákoutích svých duší. Tenhle zážitek naboural samotné základy jeho já a mě napadlo, že ho vrah připoutal k tomu strašlivému okamžiku stejně jako svou oběť k volant. Zavřel jsem oči a modlil se, aby táta našel cestu vzhůru ze tmy.

Zbytek března proběhl bez významnějších událostí, pátrání po vrahovi však nijak nepokročilo.

3

VETŘELEC

Život se vrátil do vyjetých kolejí, jak už to tak bývá.

První dubnovou sobotu odpoledne, kdy stromy pučely a z prohrívající se půdy se draly ven květiny, jsem seděl mezi Benem Searsem a Johnnym Wilsonem obklopen ječícími hordami a sledoval, jak Tarzan – Gordon Scott, ten nejlepší Tarzan ze všech – vrazil krokodýlovi nůž do břicha a z toho začala stříkat eastmancolorově rudá krev.

„Viděls to? Viděls to?“ opakoval pořád dokola Ben a štouchal mě loktem do žeber. Samozřejmě že jsem to viděl. Mám snad oči, ne? Báł jsem se, že do krátké grotesky v přestávce mezi oběma filmy dnešního dvojprogramu nemají moje žebra šanci vydržet.

Lyra bylo jediné kino v Zephyru. Postavili ho v roce 1945, po druhé světové válce, kdy synové Zephyru dopochodovali nebo dokulhali zpátky domů a toužili po rozptýlení, které by zahrnovalo noční můry o hákovém kříži a vycházejícím slunci. Jeden z movitých zephyrských otců tehdy sáhl do kapsy a najal architekta z Birminghamu, který nakreslil plán a vytyčil půdorys na prázdném pozemku, kde dříve stávala stodola na sušení tabáku. Já tam tehdy pochopitelně nebyl, ale znal jsem to všechno z vyprávění pana Dollara. Zrodil se palác se štukovými andílky, kde jsme se my, ďáblíci z obyčejné hlíny, o sobotních odpolednech uvelebili na sedačkách, s praženou kukuřicí, bonbony a čokoládovým mlékem, a naši rodiče si mohli na pár hodin vydechnout.

Každopádně uvedenou sobotu jsem tu seděl se svými dvěma kámoši a koukali jsme na Tarzana. Už si nevzpomínám, proč s námi

nebyl Davy Ray; možná měl zaracha za to, že trefil Molly Lujackovou do hlavy borovou šiškou. Ale co, satelity klidně mohly vzlétat na nebe a sršet jiskry do vesmíru. Na ostrově nedaleko Floridy mohl jistý pán s plnovousem a doutníkem žvanit španělsky, zatímco krev barvila svíním zátoku do červena. Ten plešatý Rusák mohl mlátit botou. Vojáci si mohli balit výstroj na výlet do džungle zvané Vietnam. V poušti mohly vybuchovat atomové bomby a vyhazovat figuríny z obýváků řadovek. Nás nic z toho nezajímalo. Nic z toho nebyla magie. V sobotu odpoledne se magie nacházela na dvojprogramu v Lyře a my jsme toho plně využili a nechali se jí docela pohltit.

Vybavuje se mi, jak jsem sledoval televizní seriál *Sunset Strip 77*, kde hrdina vešel do kina jménem Lyra, a začal jsem o tom slově přemýšlet. Vyhledal jsem si ho ve svém obřím výkladovém slovníku, který měl dva tisíce čtyři sta osmdesát tři stran a který jsem dostal od dědy Jaybirda k desátým narozeninám: „Lyra. Starověký strunný nástroj drnkací (tráckého původu). Středověký smyčcový nástroj.“ To mi v souvislosti s kinem nedávalo moc smyslu, dokud jsem se nezačetl trochu víc. V heslu o lyře se psalo o veršovaných příbězích, které zpívali potulní minstrelové v dobách, kdy ještě existovaly hrady a králové. Což mě přivedlo zpět k tomu nádhernému slovu „příběh“. Už od malička mi připadalo, že veškerá lidská komunikace – ať jde o televizi, filmy, nebo knížky – začíná tím, že někdo chce vyprávět příběh. Tahle potřeba vyprávět, připojit svůj kabel do celosvětové sítě, je pravděpodobně jednou z našich nejmocnějších tužeb. A potřeba poslouchat příběhy, prožívat být na kratičký okamžik jiné životy, je klíčem k oněm kouzlům, která dostáváme do vínků.

Lyra.

„Zapíchni ho, Tarzane! Zapíchni ho!“ ječel Ben a jeho loket si ani na chvíli nedopřál oddechu. Ben Sears byl baculatý kluk s hnědými vlasy ostříhanými na ježka, měl pisklavý holčičí hlas a nosil brýle s obroučkami z rohoviny. Neexistovala košile ani tričko, které by vydržely zakasané v jeho džínech. Byl tak nemotorný, že by byl schopný uškrtit se tkaničkami na vlastních botách. Měl širokou bradu a naducané tváře a nebylo mu souzeno získat někdy postavu, díky níž by ho kterákoli dívka ve svých snech obsadila do role Tarzana, ale byl to můj kamarád. Johnny Wilson jako by byl pravým opakem bujarého, buclatého Bena: byl štíhlý, tichý, intelektuálský. Měl v sobě trochu indiánské krve, která se projevovala v jeho černých, zářivých očích. Jeho kůže pod letním sluncem tmavla do barvy piniových ořechů. Vlasy měl téměř černé a ulízané pomádou, až na jedno místo na konci pěšinky,

kde neposlušně trčely vzhůru jako trs pažitky. Jeho táta, předák v továrně na výrobu sádrokartonu mezi Zephyrem a Union Townem, měl vlasy přesně stejné. Johnnyho máma dělala na zephyrské základce knihovnici, takže jeho záliba ve čtení nejspíš pocházela odtud. Johnny hltal encyklopedie podobně, jako ostatní děti hltaly větrové bonbony. Nos měl ve tvaru čerokézského tomahavku a přes pravé obočí se mu táhla drobná jizva v místě, kam ho jeho bratranec Philbo praštil klackem, když jsme si v roce 1960 hráli na vojáky. Na školním dvoře se Johnny Wilson musel obrnit proti posměškům, že je „indiánská squaw“ nebo že má „negerskou krev“; navíc se narodil s golfovou nohou, což množství nadávek na jeho adresu ještě znásobilo. Byl stoik mnohem dřív, než jsem já vůbec věděl, že to slovo existuje.

Film se vinul ke svému závěru podobnými zákruty jako řeka v džungli spějící k moři. Tarzan porazil zlé pytláky, kteří zabíjeli slony, vrátil Šalamounovu hvězdu kmeni, jemuž patřila, a po liánách se odhoupal vstříc západu slunce. Následovala krátká groteska ze série o Třech moulech, ve které Moe rval Larrymu plnými hrstmi vlasy a Curly seděl ve vaně plné humrů. Všichni jsme se řehtali na celé kolo.

Potom bez velkých cavityků začal druhý film.

Byl černobílý, na což kinosál okamžitě reagoval sborovým zasténáním. Všichni věděli, že skutečný život je barevný. Na plátně se objevil titul: *Útočníci z Marsu*. Film vypadal zastarale, jako kdyby byl natočený v padesátých letech. „Jdu si pro popcorn,“ oznámil Ben. „Mám někomu něco vzít?“ Řekli jsme, že ne, a on se hlučící uličkou vydal sám.

Úvodní titulky skončily a začal příběh.

Ben se vrátil s kbelíkem slaného popcornu právě včas, aby byl svědkem toho, co mladý hrdina spatřil dalekohledem namířeným na bouřlivou noční oblohu: létající talíř, který se snáší na písčité návrší za domem. Kdykoli se v sobotu odpoledne na plátně zrovna nebojovalo, obecnost se obvykle smálo a povykovalo, ale tentokrát kinosál při pohledu na zlověstnou marťanskou loď ztichl.

Myslím, že následující hodinu a půl neměl stánek s občerstvením žádný obrat, přestože některé děti opustily svoje místo a prchly na denní světlo. Tomu klukovi ve filmu nechtěl nikdo uvěřit, že vážně viděl přistát létající talíř, a on pak dalekohledem sledoval, jak to jednoho policajta vcucává do písku jako groteskním nadpozemským vysavačem. Tentýž policajt ale toho kluka později přišel navštívit a ujistil ho, že tu samozřejmě žádný létající talíř nepřistál. Nikdo jiný přece

přistání létajícího talíře neviděl, nebo snad ano? Ten policajt se ale choval... divně. Jako kdyby to byl robot; z bledého obličejce zíraly mrtvolné oči. Kluk si navíc všiml podivné jizvy ve tvaru písmene X vzadu na policajtově krku. Policajt, před procházkou na písčité návrší veselý pán, se teď vůbec neusmíval. Změnil se.

Jizva ve tvaru X se začala objevovat i na krku jiných lidí. Jenže klukovi, který se snažil rodičům vysvětlit, že v písku za jejich domem se nachází hnízdo Marťanů, nikdo nevěřil. Potom se tam rodiče vydali, aby se podívali na vlastní oči.

Benovi ležel kyblík s popcornem zapomenutý na klíně. Johnny seděl s koleny přitaženými pod bradu. Já sotva dýchal.

Ty jsi ale hloupý, řekli zachmuření, neusměvaví rodiče klukovi, když se vrátili z procházky. Není se čeho bát. Ani trochu. Všechno je v nejlepším pořádku. Pojď s námi tam nahoru, kde podle tebe přistál ten talíř. Ukážeme ti, jak jsi hloupý.

„Nechod,“ zašeptal Ben. „Nechod tam, nechod!“ Slyšel jsem, jak nehty drhne o opěrky.

Kluk se rozběhl. Utíkal pryč od domova, od těch neusměvavých cizích lidí. Všude, kam se podíval, viděl jizvu ve tvaru X. Měl ji vzadu na krku i policejní náčelník. Lidé, které kluk znal odjakživa, se najednou změnili a chtěli ho zadržet, dokud si pro něj nepřijedou rodiče. Ty hlupáku jeden, říkali mu. Marťani zahrabaní v písku a chystají se ovládnout svět? Kdo by takovému nesmyslu věřil?

Na konci tohoto hororu pronikla armáda do bludiště tunelů, které Marťani vyhloubili v zemi. Měli tam dole přístroj, který se člověku zařízl do zátylku a proměnil ho v jednoho z nich. Vůdce Marťanů, hlava s chapadly zavřená ve velké sklenici, připomínal tvora, jakého byste mohli vylovit odněkud ze septiku. Kluk s vojáky bojovali proti Marťanům, kteří se ploužili tunely, jako by sami bojovali s tíhou gravitace. Při střetu marťanských strojů s vojenskými tanky, kdy osud Země visel na vlásku...

... se kluk probudil.

Jenom sen, řekl mu táta. Máma se na něj usmála. Sen. Není se čeho bát. Běž spát, uvidíme se ráno.

Jen ošklivý sen.

A pak se kluk za tmy znovu probudil, podíval se dalekohledem a uviděl, jak se z bouřlivé noční oblohy na písčité návrší za domem snáší létající talíř.

Konec?

V sále se rozsvítilo. Sobotní odpoledne v kině skončilo.

Když jsme vycházeli, zaslechl jsem, jak se pan Stellko, vedoucí Lyry, ptá jedné uvaděčky: „Co je to s nima? Proč jsou dneska tak potichu?“
Čirá hrůza nemá hlas.

Bůhvíjak se nám podařilo nasednout na kola a začít šlapat. Některé děti šly domů pěšky, jiné čekaly, až je vyzvednou rodiče. Všechny nás ale spojovalo to, čeho jsme právě byli svědky, a když jsme my tři zastavili u benzinky na Ridgeton Street, aby si Johnny přifoukl přední duši, přistihl jsem Bena, jak zírá panu Whiteovi na zkrabatělou opálenou kůži na zátylku.

Na křižovatce Bonner Street a Hilltop Street jsme se rozloučili. Johnny vypálil k domovu, Ben se krátkýma nohama opíral do šlapek a já bojoval o každý metr se zrezivělým řetězem. Moje kolo mělo své nejlepší dny dávno za sebou. Hodně pamatovalo už v době, kdy jsem ho dostal z blešího trhu. Pořád jsem prosil o nové, ale táta říkal, že si budu muset vystačit s tím, co mám, nebo chodit pěšky. V některých měsících bylo peněz málo, jít v sobotu do kina byl luxus. Až časem jsem zjistil, že sobotní odpoledne představovala jedinou dobu, kdy péra v ložnici mých rodičů mohla vyhrávat symfonii, aniž bych se divil, co se děje.

„Jaké to dneska bylo?“ zajímala se máma, když jsem si venku chvíli pohrál s Rebelem a přišel dovnitř.

„Fajn,“ odpověděl jsem. „Ten film o Tarzanovi byl bezva.“

„Neměl to být dvojprogram?“ zeptal se táta, usazený na gauči s nohama nahoře. V televizi běžel exhibiční baseballový zápas; pomalu zase začínala sezóna.

„Jo.“ Prošel jsem kolem nich a zamířil do kuchyně pro jablko.

„A o čem byl teda ten druhý film?“

„Ále... o ničem.“

Rodiče vycítí myš rychleji než hladová kočka. Počkali, až si vezmu jablko, umyju ho pod kohoutkem, vyleštím a pak si ho odnesu zpátky do obýváku. Počkali, až se do něj zakousnu, a pak táta zvedl hlavu od novin: „Co je s tebou?“

Žvýkal jsem jablko. Máma se posadila vedle táty a oba se na mě zadívali. „Co jako?“ zeptal jsem se.

„Každou sobotu se sem přihrneš jako velká voda a chceš nám vyprávět o filmech. Málem bys je tady přehrával scénu za scénou. Tak co je s tebou dneska?“

„Hm... já asi... ani nevím.“

„Pojď sem,“ řekla máma. Když jsem k ní přistoupil, její ruka mi hned vylétla k čelu. „Horečku nemáš. Cory, je ti něco?“

„Není mi vůbec nic.“

„Takže jeden film byl o Tarzanovi,“ vrátil se táta k původnímu tématu, tvrdohlavý jako beran. „O čem byl ten druhý?“

Usoudil jsem, že titul bych jim prozradit mohl. Ale copak jim můžu říct, o čem to bylo doopravdy? Copak jim můžu říct, že film, který jsem právě viděl, si pohrával s tou nejniternější obavou každého dítěte: že jeho rodiče v jednom nevratném okamžiku kamsi zmizí a nahradí je chladní, neusměvaví mimozemšťané?

„Byl to... horor,“ rozhodl jsem se říct.

„Takže něco přesně pro tebe, ne?“ Táta obrátil pozornost zpátky k baseballu, protože z televize právě třeskl odpal jako rána z pistole. „Ty bláho! Běž, Mickey!“

Zazvonil telefon. Honem jsem ho šel zvednout, aby se mě naši nemohli vyptávat dál. „Cory? Ahoj, tady paní Searsová. Dáš mi mámu, prosím tě?“

„Jasně, vteřinku. Mami?“ zavolal jsem. „Máš telefon!“

Máma si vzala sluchátko a já musel na záchod. Naštěstí jen na malou. Nevím, jestli bych vydržel sedět na míse, když jsem před očima ještě živě viděl tu marťanskou hlavu s chapadly.

„Rebecca?“ ozvala se paní Searsová. „Jak se daří?“

„Dobře, Lizbeth. Koupila sis lístky do tomboly?“

„Samozřejmě. Mám čtyři, tak snad aspoň jeden vyhraje.“

„Volám proto, že Ben se před chvílí vrátil z kina a zajímalo mě, jestli Corymu něco není.“

„Corymu? No...“ Odmlčela se a chvíli uvažovala o mém nezvyklém chování. „Tvrdí, že ne.“

„To Ben taky, ale je takový... nevím, asi bych řekla ‚ustaraný‘. Obvykle na nás se Simem dotírá, ať si poslechneme, co dávali, ale dneska ho nemůžeme přimět k řeči. Teď vyrazil ven, je někde za barákem. Že prý se potřebuje o něčem ujistit, ale nechce nám říct o čem.“

„Cory je na záchodě,“ zmínila máma, jako by i tohle mohl být jeden dílek skládačky. Ztišila hlas, abych ji náhodou přes svůj vodopád neslyšel. „Chová se trochu divně. Myslíš, že se mezi nimi v kině něco stalo?“

„Napadlo mě to. Možná se pohádali.“

„No, to se stává i mezi takovými kamarády, jako jsou oni dva.“

„Mně se to stalo s Amy Lynn McGrawovou. Kamarádily jsme se šest let a pak jsme spolu celý rok nepromluvíly kvůli jednomu ztracenému balení šicích jehel. Tak mě napadlo, že bychom je možná měly dát dohromady. Jestli se kluci pohádali, ať si to co nejdřív vyříkají.“

„To zní rozumně.“

„Dobře, já se Bena zeptám, jestli by byl pro, aby u nás Cory přespal. Nevadilo by ti to?“

„Vůbec ne, ale musím to nejdřív probrat s Tomem a Corym.“

„Počkej,“ zarazila ji paní Searsová, „Ben už je zpátky.“ Máma uslyšela bouchnutí dveří. „Bene? Mluvím zrovna s Coryho mámou. Co kdyby tu Cory dneska přespal?“ Máma poslouchala, ale nedokázala rozeznat, co Ben říká, protože jsem právě spláchl záchod. „Jo, prý by to bral,“ ozvala se paní Searsová.

Vyšel jsem z koupelny do pokoje vyplněného atmosférou dobře míněného spiklenectví. „Cory, nechtěl bys dneska přespát u Bena?“

Zamyslel jsem se nad tím. „Nevím,“ odpověděl jsem, ale nemohl jsem jí prozradit proč. Když jsem tam někdy v únoru přespával naposledy, pan Sears se celou noc nevrátil domů a paní Searsová přecházela sem a tam a dělala si starosti, kde může být. Ben mi vysvětlil, že jeho táta často bývá celou noc pryč, ale prosil mě, ať to nikomu neříkám.

„Ben by rád, abys přišel,“ pobídla mě máma, protože si moje zdráhání špatně vyložila.

Pokrčil jsem rameny. „No dobře. Tak jo.“

„Běž se ještě zeptat, jestli tě pustí táta.“ Jakmile jsem odešel do obývacího pokoje, řekla paní Searsová: „Vím, jak je přátelství důležité. Jestli se kvůli něčemu nepohodli, spravíme to.“

To už jsem byl zpátky a hlásil jsem: „Táta říká, že můžu.“ Když se díval na baseball, klidně by souhlasil i s tím, ať mu vyčistím zuby ostatným drátem.

„Lizabeth? Přijde k vám. Kolem šesté?“ Máma přikryla sluchátko dlaní a řekla mi: „K večeři mají smažené kuře.“

Přikývl jsem a pokusil se usmát, ale myšlenkami jsem byl pořád v podzemních tunelech, kde Martani kují plány na zničení lidské rasy, město po městě.

„Rebecca? A jak to jde jinak?“ zeptala se paní Searsová. „Víš, co myslím.“

„Utíkej, Cory,“ vyzvala mě máma a já ji poslechl, i když jsem věděl, že se budou probírat důležité věci. „No,“ řekla potom Lizabeth Searsová, „Tom už spí o něco líp, ale pořád má noční můry. Ráda bych mu pomohla, ale bohužel to bude muset nějak překonat sám.“

„Slyšela jsem, že šerif už to v podstatě vzdal.“

„Jsou to pomalu tři týdny a J. T. pořád nemá žádnou stopu. V pátek Tomovi povídal, že rozeslal zprávu po celém státě, taky po Georgii

a Mississippi, ale nic z toho nebylo. Jako kdyby ten chlap přiletěl z jiné planety.“

„Z toho mi běhá mráz po zádech.“

„To není všechno,“ řekla máma a ztěžka si povzdechla. „Tom je... jiný než dřív. Nejde jen o noční můry, Lizbeth.“ Otočila se ke spíži a natáhla telefonní šňůru, co nejdál to šlo, aby ji táta najisto nemohl slyšet. „Večer vždycky pečlivě pozamyká všechny dveře a zajistí okna. Nikdy dřív se o to nestaral. Než se to stalo, nechávali jsme většinou odemčeno jako všichni ostatní. Teď je Tom schopný dvakrát nebo třikrát za noc vstát, aby zkontroloval zámky. A minulý týden se vrátil domů z rozvážky s červeným blátem na botách, i když nepršelo. Myslím, že byl u jezera.“

„Proč proboha?“

„Nevím. Asi se projít a popřemýšlet. Víš, já měla jako holka zrzavého kocoura, jmenoval se Strakáč, a když mi bylo devět, kousek od našeho domu ho přejel nákladák. Jeho krev zůstala na asfaltu hrozně dlouho. To místo mě přitahovalo. Bránila jsem se tomu, ale stejně jsem si nedokázala pomoci a každou chvíli jsem tam šla, abych se podívala, kde Strakáč umřel. Vždycky mě tam přepadaly myšlenky, že jsem třeba mohla udělat něco, čím bych ho před tím přjetím zachránila. Nebo jsem si možná až do té doby myslela, že všechno žije věčně.“ Odmlčela se a zadívala se na čárky tužkou na zadních dveřích, které značily, jak rostu. „Myslím, že Tom toho má teď hodně na přemýšlení.“

Potom se jejich rozhovor stočil ke všemožným jiným věcem, ale jeho středobodem pořád zůstávala ta nehoda u Saxonova jezera. Já jsem mezitím s tátou koukal na baseball a všiml jsem si, že táta neustále otevírá a zavírá pravou ruku, jako by se buď snažil něco sevřít, nebo se naopak z nějakého sevření vyprostit. Pak nadešel čas přichystat se na cestu, a tak jsem si do svého batůžku z armádního výprodeje sbalil pyžamo, kartáček na zuby a náhradní ponožky a spodky. Táta mi připomněl, že na sebe mám dávat pozor, a máma mi řekla, ať si to tam užiju, ale ať jsem ráno zpátky včas, abych stihl nedělní školu. Venku jsem pohladil po hlavě Rebelu, hodil mu klacek, aby ho aporoval, a pak jsem nasedl na kolo a vyrazil.

Ben nebydlel nijak daleko, jen asi kilometr od nás na slepém konci Deerman Street. Tudy jsem šlapal co nejtišeji, protože křižovátku Deerman Street a Shantuck Street střežil ponurý šedý kamenný dům, kde bydleli nechvalně proslulí bráchové Branlinovi. Bylo jim třináct

a čtrnáct, měli vlasy odbarvené na blond a ohromně je bavilo něco ničit. Často na svých úplně stejných černých kolech bloumali po okolí jako supi pátrající po čerstvém mase. Davy Ray Callan mi vykládal, že se na těch kolech občas pokoušejí přinutit auta sjet ze silnice a že na vlastní uši slyšel, jak ten starší, Gotha, posílá svoji matku do oněch míst. Gotha a Gordo byli jako morová rána; mohli jste doufat, že vás nedostanou, ale jakmile na vás vztáhli ruku, měli jste to spočítané.

Mě si zatím pro žádnou ze svých bezohledných podlostí nevybrali a hodlal jsem udělat všechno pro to, aby to tak i zůstalo.

Benův dům byl skoro stejný jako ten náš. Ben měl hnědého psa, kterému říkali Tumper, a ten se při mém příjezdu zvedl na verandě a zaštěkal, aby mě ohlásil. Ben mě vyšel přivítat a paní Searsová mě pozdravila a zeptala se, jestli si dám sklenici limonády. Měla tmavé vlasy a hezký obličej, ale boky velké jako melouny. Zašli jsme dovnitř a z truhlářské dílny ve sklepě se vynořil pan Sears. Byl taky mohutný a oblý, obličej s výraznou bradou měl pod hnědými vlasy ostříhanými nakrátko celý zarudlý. Pan Sears byl veselý chlapík, měl vyčnívající přední zuby, na pruhované košili mu ulpívaly hobliny a hned mi začal vykládat vtip o baptistickém kazateli a kadibudce, kterému jsem moc nerozuměl, ale on se sám v pravou chvíli rozesmál, aby mi napověděl. Ben potom řekl: „Prosím tě, tati“, jako kdyby ten nesmyslný vtip slyšel už desetkrát.

Šel jsem si vybalit batůžek do Benova pokoje, kde měl parádní sbírky baseballových kartiček, víček od láhví a vosích hnízd. Ben se posadil na svoji postel se supermanovským přehozem a zeptal se mě: „Řekl jsi vašim o tom filmu?“

„Ne. A ty?“

Zavrtěl hlavou a sebral ze Supermanova obličejce uvolněnou nitku. „Proč jsi jim o něm neřekl?“

„Nevím. Proč jsi jim o něm neřekl ty?“

Ben pokrčil rameny, ale zamyslel se nad tím. „Asi proto, že to byla moc velká hrůza.“

„Jo.“

„Byl jsem se podívat za barákem,“ řekl mi Ben. „Žádný písek. Jenom skála.“

Shodli jsme se na tom, že kdyby Marťani chtěli provrtat všechny pískovcové skály v kopcích kolem Zephyru, pořádně by si mákli. Potom Ben otevřel kartonovou krabici a ukázal mi svoje kartičky ze žvýkaček s tematikou občanské války. Byly na nich dost drsné obrázky chlapů probodnutých bajonetem, zastřelených nebo zasažených

dělovou koulí a my seděli a ke každé kartičce vymýšleli příběh, dokud Benova máma nezazvonila, že smažené kuře je na stole.

Po večeři – a báječném šlehačkovém dortu s čokoládou, který jsme zapili sklenicí studeného mléka Zelená louka – jsme všichni hráli scrabble. Benovi rodiče byli tým a pan Sears se neustále snažil prosadit vymyšlená slova, o kterých jsem i já věděl, že nejsou ve slovníku, jako třeba „kaflom“ nebo „goganus“. Paní Searsová povídala, že je praštěný pavlačí, ale smála se jeho šaškování stejně jako já. „Cory, už jsi slyšel ten o třech kazatelích, co se snaží dostat do nebe?“ zeptal se mě pan Sears, a než jsem stačil říct, že neslyšel, pustil se do vyprávění celého pytle vtípů. Podle všeho měl obzvláště v oblíbené ty o kazatelích a já se neubráníl pomyslení, co by na ně asi říkal reverend Lovoy z metodistické církve.

Bylo už po osmé hodině a my právě rozehráli druhou hru, když na verandě zaštekal Tumper a o pár vteřin později se zvenku ozvalo zaklepání. „Já tam dojdu,“ zvedl se pan Sears. Otevřel dveře a v nich se objevil šlachovitý chlap s drsnou tváří, v džínách a červené kostkované košili. „Nazdar, Donny!“ pozdravil ho pan Sears. „Pojď dál, stará vojno!“

Paní Searsová ze svého manžela a Donnyho nespouštěla zrak. Viděl jsem, jak zatíná zuby.

Donny panu Searsovi něco zašeptal a pan Sears na nás zavolal: „Já si jdu s Donnym chvíli sednout na verandu. Klidně zatím hrajte dál.“

„Zlato?“ Paní Searsová vyloudila na rtech úsměv, ale bylo mi jasné, že ten může každým okamžikem zmizet. „Já ale potřebuju parťáka.“

Dveře se sítí proti hmyzu už zaklaply.

Paní Searsová seděla dlouho bez hnutí. Její úsměv zmizel.

„Mami, jsi na radě,“ řekl Ben.

„Dobře.“ Snažila se soustředit na scrabble. Viděl jsem, že se opravdu snaží ze všech sil, ale pohled jí pořád sklouzával ke dveřím. Venku na verandě seděli na skládacích židlích pan Sears a šlachovitý muž jménem Donny a tiše, vážně spolu rozmlouvali. „Dobře,“ řekla Benova máma znovu. „Jen mi dejte minutku na rozmyšlenou.“

Uplynula víc než minuta. V dálce se rozštěkal pes. Pak další dva. Tumper se k nim přidal. Paní Searsová ještě vybírala písmenka, když vtom se dveře znovu rozletěly.

„Hej, Lizbeth! Bene! Pojďte sem honem!“

„Co se děje, Sime? Co se –“

„Prostě sem pojdte!“ houkl na nás a my samozřejmě hned vstali od stolu a šli se podívat.

Donny stál na zahradě a koukal k západu. Psi v sousedství se mohli pominout. V oknech se svítilo a ven vycházeli další lidé, aby zjistili, co je to za pozdvižení. Pan Sears ukázal směrem, kterým se díval Donny. „Tohle jste určitě ještě neviděli!“

Zvedl jsem hlavu. Ben taky a já slyšel, jak zalapal po dechu, jako kdyby ho někdo praštil do břicha.

Snášelo se to z noční oblohy, klesalo to z hvězdného baldachýnu. Rudě to zářilo, táhly se za tím dlouhé, ohnivě fialové čáry a po nich na pozadí tmy zůstávala bílá kouřová stopa.

V tu chvíli se mi málem rozskočilo srdce. Ben o krok couvl a nejspíš by upadl, kdyby nenarazil do mámy. Slyšel jsem v uších svůj vlastní tep a byl jsem si naprosto jistý tím, že po celém Zephyru se teď děti, které byly odpoledne v Lyře, dívají na oblohu a cítí, jak jim hrůzou vysychá v hrdle.

Moc nechybělo k tomu, abych si v tu chvíli načural do kalhot. Nějak jsem to nakonec dokázal udržet, ale bylo to o vlásek.

Ben brečel a marně se snažil cosi říct. „To je... to je... to je...“

„Kometa!“ vykřikl pan Sears. „Koukejte, jak padá!“

Donny něco zabručel a přesunul si párátko do koutku úst. Krátce jsem na něj pohlédl a ve světle z verandy jsem si všiml jeho špinavých nehtů.

Klesala v dlouhé, pozvolné spirále a za ní se táhly dlouhé stuhy jisker. Nevydávala žádný zvuk, ale lidé halekali, ať se ostatní jdou podívat, a několik psů začalo výt tak, že z toho člověku běhal mráz po zádech.

„Práskne to někam mezi nás a Union Town,“ poznamenal Donny. Hlavu měl nakloněnou na stranu, obličej vychrtlý a tmavé vlasy ulízané pomádou. „Málem to napálila sem, mrcha.“

Mezi Zephyrem a Union Townem se táhl třináctikilometrový pás kopců, lesů a bažin, jímž protékala řeka Tecumseh. Napadlo mě, že lepší území by Martani těžko hledali, a cítil jsem, jak mi ve všech obvodech mozku bije na poplach. Podíval jsem se na Bena. Oči měl tak vypoulené strachem, že mu málem vypadly z důlků. Znovu jsem se zahleděl na ohnivou kouli, ale nedokázal jsem myslet na nic jiného než na tu hlavu s chapadly zavřenou ve sklenici – měla zákeřné, lehce orientální rysy. Podlamovaly se mi nohy, jak jsem je měl na jednu zesláblé.

„Hele, Sime,“ pronesl Donny tiše a pomalu, protože pořád žvýkal párátko, „co kdybysme tu mrchu zkusili chytit?“ Obrátil se k panu

Searsovi. Nos měl rozplácly, jako by mu ho někdo rozbil velkou pěstí.
„Co ty na to, Sime?“

„Jasně!“ odpověděl pan Sears. „Jasně, zkusíme ji chytit! Budeme sledovat, kam padá!“

„Ne, Sime!“ ozvala se paní Searsová. Její hlas zněl prosebně. „Zůstaň tu dneska se mnou a s klukama!“

„Je to kometa, Lizbeth!“ vysvětlil s úsměvem. „Kolikrát v životě se ti naskytne šance chytit kometu?“

„Prosím, Sime!“ Popadla ho za předloktí. „Zůstaň tu s námi, ano?“ Viděl jsem, jak mu zarývá nehty do ruky.

„Za chvíli to někam práskne.“ Donnymu se při žvýkání pohybovaly svaly na tvářích. „Čas se krátí.“

„Jo! Čas se krátí, Lizbeth!“ Pan Sears se vyprostil z jejího sevření. „Vezmu si bundu!“ Vyběhl po schůdcích na verandu a zmizel v domě. Než za ním stačily zapadnout dveře, Ben už běžel za ním.

Pan Sears šel dozadu do ložnice. Otevřel skříň, vyndal z ní hnědou popelínovou bundu a natáhl si ji. Potom sáhl do horní poličky a zalovil pod červenou dekou. Právě v okamžiku, kdy se ruka pana Searse vynořila, vstoupil do pokoje Ben a zahlédl mezi tátovými prsty záblesk kovu.

Ben dobře věděl, co to je. A věděl, k čemu to je.

„Tati, prosím, zůstaň doma.“

„Ale no tak, synku!“ S úsměvem na rtech se otočil k Benovi, zastrčil tu kovovou věc pod bundu a tu zapnul. „Půjdu se jenom s panem Blaylockem podívat, kam ta kometa spadne. Za chvíli jsem zpátky.“

Ben stál ve dveřích mezi tátou a světem venku. Oči měl vlhké a vyděšené. „Můžu jít s tebou, tati?“

„Ne, Bene. Tentokrát ne. Vyrážíme hned teď.“

„Vezmi mě s sebou. Prosím. Celou dobu ani nepípnu. Prosím.“

„Ne, synku.“ Pan Sears položil Benovi ruku na rameno. „Musíš zůstat tady s mámou a Corym.“ Ačkoli se Ben urputně bránil, táta ho odsunul stranou. „Nezlob!“ Potom s dusáním velkých bot zamířil ke dveřím.

Ben se ještě jednou pokusil tátu zadržet a chytil ho za prsty. „Nechod, tati!“ naléhal. „Nechod! Prosím, nechod!“

„Bene, přestaň kňourat. Nech mě jít, chlapče.“

„Ne, nenechám,“ prohlásil Ben. Slzy mu přetekly z očí na baculaté tváře.

„Jdu se jenom podívat, kam ta kometa spadne. Za chvíli jsem zpátky.“

„Jestli tam půjdeš... jestli tam půjdeš...“ Benovi se návalem emocí stáhlo hrdlo a sotva ze sebe dokázal vymáčkout další slova. „Vrátíš se vyměněnej.“

„Tak pojď už, Sime!“ zavolal z přední verandy Donny Blaylock.

„Bene!“ pronesl pan Sears přísně. „Jdu s panem Blaylockem. Chovej se jako chlap.“ Vyprostil prsty ze synova sevření. Ben na něj upíral zmučený pohled. Táta mu uvolněnou rukou rozdrbal nakrátko ostříhané vlasy. „Kousek ti přinesu, platí, Tygře?“

„Nechod tam,“ zaskuhral plačící tygr.

Táta se k němu otočil zády a vyšel na verandu, kde čekal Donny Blaylock. Já jsem zatím stál s paní Searsovou na zahradě a sledoval poslední vteřiny sestupu té ohnivě věci po obloze. Paní Searsová pronesla: „Sime? Nedělej to,“ ale hlasem tak slabým, že skoro nebyl slyšet. Pan Sears už na svoji ženu nepromluvil a následoval Donnyho k tmavomodrému chevroletu zaparkovanému u obrubníku. Na anténě visely červené pěnové hrací kostky a pravý bok byl vzadu promáčknutý. Donny Blaylock vklouzl za volant a pan Sears se usadil vedle něj. Auto vystřelilo kupředu jako dělová koule a vyfouklo oblak černého kouře. Když se rozjíždělo, zaslechl jsem, jak se pan Sears směje, jako by právě dovyprávěl další vtíp o nějakém kazateli. Donny Blaylock nejspíš dupl na plyn pořádně prudce, protože zadní pneumatiky zaječely a pak už se chevrolet řítil po Deerman Street.

Znovu jsem pohlédl k západu a uviděl, jak ta planoucí věc mizí za zalesněnými kopci. Její záře pulzovala na pozadí tmy jako tlukoucí srdce. Dopadla někam do divočiny.

Věděl jsem, že tam nikde není žádný písek, a napadlo mě, že Martany čeká dlouhé brodění bahnem a prodírání vodními porosty.

Uslyšel jsem bouchnutí dveří, a když jsem se otočil, uviděl jsem Bena stojícího na verandě. Hřbetem ruky si otíral oči. Upřeně hleděl do Deerman Street, jako by sledoval jízdu chevroletu, jenže to už auto odbočilo do Shantuck Street a zmizelo z dohledu.

V dálce, nejspíš nahoře v Brutonu, dál štěkali psi. Paní Searsová si dlouze, vyčerpaně povzdechla. „Pojďme dovnitř.“

Ben měl opuchlé oči, ale už nebrečel. O dohrání scrabblu zjevně nikdo nestál. Paní Searsová navrhla: „Nechcete si jít hrát do tvého pokoje, Bene?“ a on s nepřítomným pohledem pomalu přikývl, jako kdyby dostal těžkou ránu do hlavy. Paní Searsová se vrátila do kuchyně a pustila vodu. Já se v Benově pokoji posadil na podlahu ke kartičkám s obrázkem občanské války, zatímco Ben se postavil k oknu.

Bylo vidět, jak se trápí. Takhle jsem ho nikdy dřív neviděl a musel jsem mu něco říct. „Neboj se,“ pokusil jsem se ho uklidnit. „Nejsou to Martáni. Byl to jenom meteorit.“

Neodpověděl.

„Meteorit je jenom velké rozžhavené kámen,“ pokračoval jsem. „Uvnitř nejsou žádní Martáni.“

Ben mlčel, pohlcený vlastními myšlenkami.

„Tvůj táta se vrátí v pořádku,“ řekl jsem.

Ben promluvil tichým hlasem, za kterého běhal mráz po zádech: „Vrátí se vyměněnej.“

„Ale vůbec ne. Heleďte... to byl jenom film. Všechno si to vymysleli.“ Uvědomil jsem si, že když to říkám, něčeho se tím sám zbavuju, a bylo to bolestivé i příjemné zároveň. „Žádný stroj, co by lidem řezal do krku, ve skutečnosti neexistuje. Ani ta martánská hlava ve sklenici. Všechno si to někdo vymyslel. Nemáš se čeho bát. Chápeš?“

„Vrátí se vyměněnej,“ zopakoval Ben.

Snažil jsem se, ale ať jsem ho přesvědčoval sebevíc, nehodlal mi věřit. Pak přišla paní Searsová a i ona měla opuchlé oči. Dokázala se však statečně usmát, až mě z toho bodlo u srdce. „Cory? Chceš se jít vykoupat jako první?“

Když paní Searsová v deset hodin zhasla světlo v Benově pokoji, její manžel pořád nebyl doma. Ležel jsem pod nažehlenou bílou dekou vedle Bena a naslouchal noci. Pár psů ještě konverzovalo a Tumper co chvíli přispěl vlastním názorem. „Bene, spíš?“ zašeptal jsem. Neodpověděl, ale z jeho dechu jsem poznal, že je ještě vzhůru. „Ničeho se neboj,“ řekl jsem. „Jo?“

Obrátil se na druhý bok a zabořil obličej do polštáře.

Nakonec jsem usnul. Překvapivě se mi nezdálo o Martánech a jizvách ve tvaru X na krku mých blízkých. Zdálo se mi o tom, jak můj táta plave k potápějícímu se autu a jak jeho hlava zmizela pod hladinou a už se nevynořila. Stál jsem na pískovcovém útesu a volal na něj, dokud ke mně jako bílá mlha nepřišla Lainie a nesevřela mi ruku ve vlhké dlani. Když mě odváděla od jezera, slyšel jsem, jak na mě z dálky volá máma, a na kraji lesa stála postava v dlouhém plášti, který pleskal ve větru.

Probudilo mě zemětřesení.

Otevřel jsem oči a srdce mi bušilo jako splašené. Prásknutí – ten zvuk mi uvízl v hlavě. Pořád bylo zhasnuto a vládla temná noc. Natáhl jsem ruku a dotkl se Bena. Prudce nasál vzduch, jako bych ho tím vyděsil k smrti. Slyšel jsem burácení motoru, a když jsem vykoukl

z okna na Deerman Street, zahlédl jsem zadní světa odjíždějícího chevroletu Donnyho Blaylocka.

Dveře, napadlo mě. Probudilo mě bouchnutí dveří.

„Bene,“ zachraptěl jsem, ústa ještě ztuhlá spánkem. „Tvůj táta je doma!“

Z obýváku se ozvala další rána. Celý dům se otrásal.

„Sime?“ dolehl ke mně pronikavý hlas paní Searsově. „Sime?“

Vstal jsem z postele, ale Ben ležel dál. Myslím, že upřeně zíral do stropu. Vydal jsem se potmě chodbou. Některá prkna pod mými kroky vrzala a na konci, ve dveřích do obýváku, jsem narazil na paní Searsovou. Nikde se nesvítilo.

Slyšel jsem příšerný, chraplavý dech.

Napadlo mě, že takhle nějak by mohl funět Martan, jehož mimozemské plíce se snaží dýchat pozemský vzduch.

„Sime?“ řekla paní Searsová. „Jsem přímo tady.“

„Tady,“ reagoval hlas. „Přímo... tady. Kurva. Přímo... tady.“

Ano, byl to hlas pana Searse. Ale zněl jinak. Proměnil se. Nebylo v něm ani stopy po humoru, po legraci, po vtipcích o kazatelích. Byl ztěžklý, zlý a zákeřný.

„Já rozsvítím, Sime.“

Cvak.

A teď jsem ho uviděl.

Pan Sears byl na všech čtyřech na podlaze, hlavu měl skloněnou a jednu tvář přitisknutou ke koberci. Jeho obličej působil vlhce a opuchle, oči měl zapadlé ve škvírách mezi nateklými záhyby kůže. Pravé rameno bundy bylo špinavé a džíny umazané od hlíny, jako kdyby někde v lese spadl. Zamžoural do světla. Ze spodního rtu mu visela stříbrná nitka slin. „Kde je?“ zeptal se. „Vidíš ji?“

„Máš ji... u pravé ruky.“

Zašátral levou. „Jseš prolhaná mrcha.“

„Zkus druhou ruku, Sime,“ poradila mu unaveně.

Posunul pravačku ke kovovému předmětu, který tam ležel. Byla to placatka, on ji pevně sevřel v prstech a přitáhl k sobě.

Posadil se na paty a zadíval se na svoji ženu. Tváří se mu mihla zuřivost, tak rychle, až to působilo děsivě. „Nedělej ze sebe chytrou,“ řekl. „Neotvírej si na mě tu svoji tlustou hubu.“

Radši jsem se stáhl do chodby. Viděl jsem před sebou zrůdu, které spadla maska.

Pan Sears se pokoušel vstát. Chytil se stolu, na kterém zůstaly kostičky scrabblu, ale ten se převrhl a souhlásky a samohlásky se

rozlétly všude kolem. Pak se konečně napřimil, odšrouboval uzávěr z placatky a olízl hrdlo.

„Pojď do postele, Sime,“ řekla, ale zcela bez důrazu, jako by předem věděla, jak to dopadne.

„Pojď do postele!“ napodobil ji posměšně. „Pojď do postele!“ Rty se mu zkroutily. „Já nechci do postele, ty tlustá krávo!“

Viděl jsem, jak se paní Searsová zachvěla, jako kdyby ji šlehl bičem. Přikryla si ústa dlaní. „Proboha... Sime,“ zasténala a byl to strašný zvuk.

Ustoupil jsem ještě dál. A pak kolem mě prošel Ben ve žlutém pyžamu, v obličejí měl prázdný výraz, ale na tvářích se mu leskly stopy po slzách.

Existují mnohem horší věci než horory v kině. Existují hrůzy, které přesahují hranice filmového plátna a stránek knih a vracejí se domů celé pokroucené a se zlým úšklebkem za tváří někoho, koho máte rádi. Bylo mi jasné, že Ben by se v tu chvíli mnohem radši díval do té velké sklenice na hlavu Maršana s chapadly než do tátových opičky krhavých očí.

„Nazdárek, Beníku!“ zahalekal pan Sears. Zavrával a chytil se židle. „Heleď, víš, co se ti stalo? Víš? To nejlepší z tebe zůstalo uvnitř té prasklý šprcky, to se ti stalo.“

Ben se postavil vedle svojí mámy. Nedával nijak najevo, jaké emoce ho právě uvnitř mučí. Pochopil jsem, že mu od začátku bylo naprosto jasné, jak to dopadne. Věděl, že když jeho táta odjede s Donnym Blaylockem, vrátí se domů vyměněný – ne Maršana, ale domácí pálenkou v té placatci.

„Na vás je teda pohled. Na oba dva.“ Pan Sears se snažil našroubovat uzávěr zpátky, ale nedařilo se mu ho nasadit rovně. „Vejráte na mě a myslíte si, že jste chytřejší než já. Tobě to připadá jako náramná legrace, že jo, kluku?“

„Ne, tati.“

„Ale připadá! Nemůžeš se dočkat, až se dosyta vysměješ a půjdeš to všem vyzvonit, že jo? Kde je ten Mackensonův kluk? Hej, ty!“ Všiml si mě vzadu v chodbě a já sebou trhl. „Můžeš toho svého fotříka mlíkaře poslat rovnou ke všem čertům. Slyšíš mě?“

Přikývl jsem a on ode mě odvrátil pozornost. Tohle neříkal pan Sears, ne doopravdy; takhle z něj promlouvalo to, co ta placatka odkryla v jeho duši, co tam seděla do krve a kopala a mučila, dokud tenhle hlas nekřičel o vysvobození.

„Co jsi to řekla?“ Zíral na paní Searsovou, víčka měl oteklá a těžká. „Co jsi to řekla?“

„Já... neřekla jsem –“

Vyrazil proti ní jako rozzuřený býk. Paní Searsová vykřikla a ustoupila, ale on ji jednou rukou popadl za předek noční košile a tou druhou, ve které svíral placatku, se rozpřáhl, jako kdyby ji chtěl praštit. „Ale řekla!“ zařval. „Neodmlouvej mi!“

„Tati, ne!“ zaprosil Ben, vrhl se na tátovo stehno, pevně ho objal a pověsil se na ně. V tu chvíli jako by se zastavil čas: pan Sears se chystal udeřit svoji ženu, já stál v šoku na chodbě a Ben držel tátovu nohu.

Paní Searsové se zachvěly rty. Zatímco se jí nad hlavou vznášela placatka připravená udeřit ji do obličeje, řekla: „Já... jsem jenom povídala... že tě oba máme rádi a že... chceme, abys byl šťastný. To je všechno.“ Po tvářích jí začaly stékat slzy. „Prostě šťastný.“

Chvíli nepromluvil. Zavřel oči a s námahou je znovu otevřel.

„Šťastný,“ zašeptal. Ben teď vzlykal a tiskl na tátovo stehno obličej, klouby na propletených prstech měl úplně bílé. Pan Sears svěsil ruku a pustil manželčinu noční košili. „Šťastný. Copak nejsem? Poďvej, jak se usmívám.“

Jeho výraz se vůbec nezměnil.

Stál tam, oddechoval, ruka s placatkou mu visela u boku. Vykročil jedním směrem a pak druhým, ale jako by se nemohl rozhodnout, kam vlastně jít.

„Nechceš se posadit, Sime?“ zeptala se paní Searsová. Posmrkávala a utírala si vlhký nos. „Mám ti pomoci?“

Přikývl. „Jo. Pomoz mi.“

Ben ho pustil a paní Searsová odvedla manžela k jeho křeslu. Zhroustil se do něj jako velká hromada špinavého prádla. S otevřenou pusou pak zůstal zírat na protější stěnu. Paní Searsová si přitáhla druhé křeslo vedle něj. V pokoji vládla podobná atmosféra, jako by se tudy přehnala bouřka. Mohla se vrátit některý jiný večer, ale teď byla pryč.

„Mám pocit...“ Odmlčel se, zamrkal a chvíli hledal ztracenou nit. Nakonec si vzpomněl. „Mám pocit, že se mi to trochu vymklo z rukou.“

Paní Searsová jemně sklonila jeho hlavu a opřela si ji o rameno. On pevně zavřel oči, zhluboka se nadechl a pak se rozbřečel. Já jsem v pyžamu vyšel z domu na studený noční vzduch, protože mi nepřípadalo správné být tam s nimi – nepatřil jsem do rodiny a tohle byla čistě soukromá bolest.

Posadil jsem se na schody verandy. Připlahočil se ke mně Tumper, dřepł si vedle mě a olízl mi ruku. Připadal jsem si strašně daleko od domova.